

budimex

BUDIMEX SA

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku

**sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi
Standardami Sprawozdawczości Finansowej**

SPIS TREŚCI

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	4
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (CD.)	5
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	6
SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	6
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	7
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM (CD.)	8
SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	9
NOTY DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	10
1. Informacje ogólne	10
2. Założenie kontynuacji działalności	10
3. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	10
4. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości	13
5. Ważne oszacowania i założenia	22
6. Działalność zaniechana	23
7. Zarządzanie ryzykiem finansowym	23
8. Zarządzanie kapitałem	27
9. Informacje dotyczące segmentów operacyjnych i geograficznych	27
10. Rzeczowe aktywa trwałe	28
11. Nieruchomości inwestycyjne	30
12. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	31
13. Wartości niematerialne	31
14. Wspólne przedsięwzięcia	32
15. Inwestycje w podmiotach zależnych, podmiotach stowarzyszonych oraz pozostałych podmiotach	34
16. Pozostałe aktywa / zobowiązania finansowe	37
17. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	39
18. Zapasy	41
19. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	41
20. Kapitały	42
21. Kredyty, pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania	43
22. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	44
23. Odroczone podatek dochodowy	45
24. Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych	48
25. Rezerwy na zobowiązania i inne obciążenia	49
26. Kontrakty budowlane	50
27. Przychody przyszłych okresów	51
28. Kaucje z tytułu umów o budowę	51
29. Przychody ze sprzedaży	52
30. Koszty według rodzaju	52
31. Koszty świadczeń pracowniczych	53
32. Pozostałe przychody i koszty operacyjne	53
33. Przychody i koszty finansowe	53
34. Podatek dochodowy	54
35. Zysk / (strata) na akcję	55
36. Dywidenda na akcję	55
37. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	55
38. Płatności w formie akcji	56
39. Transakcje z podmiotami powiązanymi	57
40. Wynagrodzenie kluczowych członków kadry kierowniczej	59
41. Zaliczki, kredyty, pożyczki, gwarancje, poręczenia udzielone osobom zarządzającym i nadzorującym	61
42. Poniesione i planowane nakłady inwestycyjne	61
43. Zobowiązania inwestycyjne (pozabilansowe)	61
44. Przyszłe zobowiązania z tytułu umów najmu, dzierżawy oraz leasingu operacyjnego	61
45. Instrumenty finansowe	62

Noty przedstawione na stronach 10-69 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych)

46.	Postępowania sądowe niezakończone na dzień 31 grudnia 2015 roku	64
47.	Zdarzenia po dniu bilansowym	66
48.	Zobowiązania i należności warunkowe	67
49.	Zatrudnienie	67
50.	Istotne zdarzenia mające wpływ na sytuację finansową Spółki	68

*(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych)***Sprawozdanie z sytuacji finansowej**

AKTYWA	Nota	31 grudnia 2015 roku	31 grudnia 2014 roku
AKTYWA TRWAŁE (długoterminowe)			
Rzeczowe aktywa trwałe	10	61 821	58 028
Nieruchomości inwestycyjne	11	3 888	3 963
Wartości niematerialne	13	3 761	3 946
Inwestycje w podmiotach zależnych	15	724 323	712 940
Inwestycje w podmiotach stowarzyszonych	15	61 246	19 775
Inwestycje w pozostałych podmiotach	15	6 597	6 417
Pozostałe aktywa finansowe	16	6 666	5 908
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	17	11 120	6 513
Kaucje z tytułu umów o budowę	28	35 404	35 616
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	23	401 824	346 027
AKTYWA TRWAŁE (długoterminowe) ogółem		1 316 650	1 199 133
AKTYWA OBROTOWE (krótkoterminowe)			
Zapasy	18	79 329	55 545
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	17	379 325	433 519
Kaucje z tytułu umów o budowę	28	25 649	20 044
Kwoty należne od odbiorców z tytułu umów o budowę	26	155 241	165 648
Pozostałe aktywa finansowe	16	2 333	34 488
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	19	1 983 136	1 403 970
		2 625 013	2 113 214
Aktywa trwałe (grupy do zbycia) zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	12	-	2 181
AKTYWA OBROTOWE (krótkoterminowe) ogółem		2 625 013	2 115 395
SUMA AKTYWÓW		3 941 663	3 314 528

Warszawa, 10 marca 2016 roku

Sprawozdanie z sytuacji finansowej (cd.)

KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA	Nota	31 grudnia 2015 roku	31 grudnia 2014 roku
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał podstawowy	20	145 848	145 848
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	20	80 199	80 199
Pozostałe kapitały rezerwowe	20	53 909	59 520
Różnice kursowe z przeliczenia oddziałów zagranicznych		5 630	5 507
Zyski / (straty) zatrzymane	20	208 753	150 926
KAPITAŁ WŁASNY ogółem		494 339	442 000
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty, pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania	21	11 551	12 313
Kaucje z tytułu umów o budowę	28	196 185	165 288
Rezerwy na zobowiązania długoterminowe i inne obciążenia	25	153 495	154 125
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych	24	5 358	4 407
Pozostałe zobowiązania finansowe	16	5	1 433
Zobowiązania długoterminowe ogółem		366 594	337 566
Zobowiązania krótkoterminowe			
Kredyty, pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania	21	18 382	20 401
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	22	1 019 137	1 030 106
Kaucje z tytułu umów o budowę	28	158 641	191 520
Kwoty należne odbiorcom z tytułu umów o budowę	26	1 229 015	910 183
Przychody przyszłych okresów	27	464 616	247 986
Rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe i inne obciążenia	25	130 964	106 656
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		58 313	25 556
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych	24	926	992
Pozostałe zobowiązania finansowe	16	736	1 562
Zobowiązania krótkoterminowe ogółem		3 080 730	2 534 962
ZOBOWIĄZANIA ogółem		3 447 324	2 872 528
SUMA KAPITAŁU WŁASNEGO I ZOBOWIĄZAŃ		3 941 663	3 314 528

Warszawa, 10 marca 2016 roku

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych)

Rachunek zysków i strat

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia	
		2015 roku	2014 roku
Działalność kontynuowana			
Przychody netto ze sprzedaży produktów i usług oraz towarów i materiałów	29	4 768 675	4 552 765
Koszty sprzedanych produktów i usług oraz towarów i materiałów	30	(4 355 182)	(4 200 056)
Zysk brutto ze sprzedaży		413 493	352 709
Koszty sprzedaży	30	(11 157)	(10 884)
Koszty ogólnego zarządu	30	(172 749)	(161 892)
Pozostałe przychody operacyjne	32	52 201	57 479
Pozostałe koszty operacyjne	32	(33 978)	(35 842)
Zysk z działalności operacyjnej		247 810	201 570
Przychody finansowe	33	43 668	27 490
Koszty finansowe	33	(32 569)	(33 141)
Zysk brutto		258 909	195 919
Podatek dochodowy	34	(50 901)	(39 850)
Zysk netto z działalności kontynuowanej		208 008	156 069
Zysk netto za okres		208 008	156 069
<i>Podstawowy i rozwodniony zysk przypadający akcjonariuszom na akcję (w złotych)</i>	35	8,15	6,11

Sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia	
		2015 roku	2014 roku
Zysk netto za okres		208 008	156 069
Inne całkowite dochody, które:			
<i>Zostaną następnie przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków:</i>			
Różnice kursowe z wyceny oddziałów zagranicznych		123	21
Podatek odroczony dotyczący składników innych całkowitych dochodów		-	-
<i>Nie zostaną następnie przeklasyfikowane na zyski lub straty:</i>			
Zyski/(straty) aktuarialne	24	(544)	(909)
Podatek odroczony dotyczący składników innych całkowitych dochodów	23	103	173
Inne całkowite dochody netto		(318)	(715)
Całkowite dochody za okres		207 690	155 354

Warszawa, 10 marca 2016 roku

Noty przedstawione na stronach 10-69 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego

*(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych)***Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym**

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Pozostałe kapitały rezerwowe	Różnice kursowe z przeliczenia oddziałów zagranicznych	Zyski zatrzymane	Razem
Stan na 1 stycznia 2015 roku	145 848	80 199	59 520	5 507	150 926	442 000
Zysk za okres	-	-	-	-	208 008	208 008
Inne całkowite dochody	-	-	(441)	123	-	(318)
Całkowite dochody za okres	-	-	(441)	123	208 008	207 690
Wyplata dywidendy (nota 36)	-	-	-	-	(155 989)	(155 989)
Płatności w formie akcji (nota 38)	-	-	638	-	-	638
Pokrycie straty z lat ubiegłych	-	-	(5 808)	-	5 808	-
Stan na 31 grudnia 2015 roku	145 848	80 199	53 909	5 630	208 753	494 339

Warszawa, dnia 10 marca 2016 roku

*(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych)***Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym (cd.)**

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Pozostałe kapitały rezerwowe	Różnice kursowe z przeliczenia oddziałów zagranicznych	Zyski zatrzymane	Razem
Stan na 1 stycznia 2014 roku	145 848	80 199	58 913	5 486	297 389	587 835
Zysk za okres	-	-	-	-	156 069	156 069
Inne całkowite dochody	-	-	(736)	21	-	(715)
Całkowite dochody za okres	-	-	(736)	21	156 069	155 354
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	(302 532)	(302 532)
Płatności w formie akcji	-	-	1 343	-	-	1 343
Stan na 31 grudnia 2014 roku	145 848	80 199	59 520	5 507	150 926	442 000

Warszawa, 10 marca 2016 roku

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych)

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia	
		2015 roku	2014 roku
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ			
Zysk netto przed opodatkowaniem		258 909	195 919
Korekty o:			
Amortyzację	30	19 408	20 269
(Zyski) / straty z tytułu różnic kursowych		208	33
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)		(13 550)	(60)
(Zysk) / strata z działalności inwestycyjnej		(11 717)	(1 492)
Zmiana wyceny pochodnych instrumentów finansowych	16	(1 577)	2 125
Zmiana stanu rezerw oraz zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych		24 019	20 984
Inne korekty	37	672	749
Wynik operacyjny przed zmianami w kapitale obrotowym		276 372	238 527
Zmiana stanu należności i kaucji z tytułu umów o budowę		57 396	41 505
Zmiana stanu zapasów		(23 784)	29 305
Zmiana stanu kaucji z tytułu umów o budowę oraz zobowiązań, z wyjątkiem pożyczek i kredytów		(14 382)	(211 175)
Zmiana stanu kwot należnych z tytułu umów o budowę		329 239	193 817
Zmiana stanu przychodów przyszłych okresów		216 630	183 234
Zmiana stanu środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania	19	(5 734)	(5 939)
Środki pieniężne wykorzystane w toku działalności operacyjnej		835 737	469 274
Zapłacony podatek dochodowy		(73 838)	(55 063)
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		761 899	414 211
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ			
Wpływy ze sprzedaży wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		6 037	1 894
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(29 488)	(13 662)
Wpływy ze sprzedaży nieruchomości inwestycyjnych		14 000	1 530
Wpływy z tytułu obniżenia kapitału w jednostkach powiązanych		-	238 600
Nabycie udziałów w podmiotach powiązanych		(58 205)	(9 800)
Pożyczki udzielone	16	(21 302)	(43 207)
Spłata udzielonych pożyczek	16	54 921	8 820
Dywidendy otrzymane		11 362	36
Odsetki otrzymane		1 120	854
Inne wpływy inwestycyjne		1 911	-
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z / WYKORZYSTANE W DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ		(19 644)	185 065
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ			
Dywidendy wypłacone		(155 989)	(302 532)
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		(11 953)	(10 226)
Odsetki zapłacone		(668)	(941)
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO WYKORZYSTANE W DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ		(168 610)	(313 699)
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO RAZEM			
Różnice kursowe netto		(213)	200
ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY NA POCZĄTEK OKRESU	19	1 361 934	1 076 157
ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY NA KONIEC OKRESU	19	1 935 366	1 361 934

Warszawa, 10 marca 2016 roku

Noty przedstawione na stronach 10-69 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego

Noty do sprawozdania finansowego

1. Informacje ogólne

Budimex SA („Spółka”, „Emitent”) z siedzibą w Warszawie, przy ulicy Stawki 40, jest spółką akcyjną wpisaną do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod nr KRS 0000001764.

Budimex SA jest jednostką dominującą Grupy Budimex, w której pełni rolę centrum doradczego, zarządzającego i finansowego. Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Przedmiotem działalności Spółki są szeroko rozumiane usługi budowlano – montażowe wykonywane w systemie generalnego wykonawstwa w kraju i za granicą oraz w niewielkim zakresie działalność deweloperska, zarządzanie nieruchomościami, działalność handlowa i produkcyjna.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności („PKD” 2007) na dzień 31 grudnia 2015 roku podstawowym przedmiotem działalności Spółki były roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (klasyfikacja wg PKD 42.11.Z). Sektorem, w którym działa Spółka według klasyfikacji Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie jest budownictwo.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Spółka posiadała następujące oddziały:

- Oddział Budownictwa Ogólnego Północ w Poznaniu przy ulicy Wołowskiej 92A,
- Oddział Budownictwa Ogólnego Południe w Krakowie przy ulicy Ujastek 7,
- Oddział Budownictwa Ogólnego Wschód w Warszawie przy ulicy Stawki 40,
- Oddział Budownictwa Komunikacyjnego Północ w Warszawie przy ulicy Stawki 40,
- Oddział Budownictwa Komunikacyjnego Południe w Krakowie przy ulicy Ujastek 7,
- Oddział Budownictwa Komunikacyjnego Zachód we Wrocławiu przy ulicy Mokronoskiej 2,
- Oddział Budownictwa Przemysłowego i Kolejowego w Warszawie przy ulicy Stawki 40,
- Oddział Usług Sprzętowych w Pruszkowie przy ulicy Przejazdowej 24,
- Oddział w Rzeszowie przy ulicy Słowackiego 24,
- Oddział w Poznaniu przy ulicy Wołowskiej 92A,
- Budimex SA Zweigniederlassung Köln, Pferdmenesstr. 5, Köln.

Spółka należy do Grupy Ferrovial, której jednostką dominującą jest Ferrovial SA, z siedzibą w Madrycie, Hiszpania.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Spółki w dniu 10 marca 2016 roku.

2. Założenie kontynuacji działalności

Sprawozdanie finansowe Spółki zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości. Zarząd Spółki nie stwierdza na dzień podpisania sprawozdania finansowego istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez Spółkę po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia przez nią dotychczasowej działalności.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku zobowiązania krótkoterminowe Spółki przewyższają aktywa obrotowe o 455 717 tysięcy złotych. Biorąc pod uwagę dobrą sytuację Grupy Budimex w zakresie płynności, której skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2015 roku wykazuje nadwyżkę aktywów obrotowych nad zobowiązaniami krótkoterminowymi w wysokości 226 143 tysiące złotych, Zarząd Spółki nie stwierdza na dzień podpisania sprawozdania finansowego zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości.

3. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez Unię Europejską („UE”), obowiązującymi na dzień bilansowy niniejszego sprawozdania finansowego.

Zmiany do standardów i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w roku 2015

Następujące zmiany do istniejących standardów i interpretacje opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz zatwierdzone przez UE weszły w życie w roku 2015:

- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2011-2013)” – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 3, MSSF 13 oraz MSR 40) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa, zatwierdzone w UE w dniu 18 grudnia 2014 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2015 roku lub po tej dacie),
- Interpretacja KIMSF 21 „Opłaty publiczne”, zatwierdzona w UE w dniu 13 czerwca 2014 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 17 czerwca 2014 roku lub po tej dacie).

Powyższe zmiany do standardów i interpretacje nie miały istotnego wpływu na dotychczas stosowaną politykę rachunkowości Spółki.

Zmiany do standardów jakie zostały już opublikowane, ale jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe Spółka nie zastosowała następujących zmian standardów, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie:

- Zmiany do MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne” – Rozliczanie nabycia udziałów we wspólnych operacjach (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” – Inicjatywa w odniesieniu do ujawnień (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” oraz MSR 41 „Rolnictwo” – Rolnictwo: uprawy roślinne (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” oraz MSR 38 „Aktywa niematerialne” – Wyjaśnienia na temat akceptowalnych metod amortyzacyjnych (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” – Programy określonych świadczeń: składki pracownicze, zatwierdzone w UE w dniu 17 grudnia 2014 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2015 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe” – Metoda praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2010-2012)” – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 2, MSSF 3, MSSF 8, MSSF 13, MSR 16, MSR 24 oraz MSR 38) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa, zatwierdzone w UE w dniu 17 grudnia 2014 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2015 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2012-2014)” – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 5, MSSF 7, MSR 19 oraz MSR 34) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 lub po tej dacie).

Spółka postanowiła nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych zmian do standardów. Według szacunków Spółki, powyższe zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Spółkę na dzień bilansowy.

Standardy i zmiany do standardów przyjęte przez RMSR, ale jeszcze nie zatwierdzone przez UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów oraz zmian do standardów, które według stanu na dzień 10 marca 2016 roku nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności” (proces zatwierdzania przez UE został wstrzymany),
- MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” oraz Zmiany do MSSF 15: data wejścia w życie MSSF 15 (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- MSSF 16 „Leasing” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” – Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (proces zatwierdzania przez UE został bezterminowo wstrzymany),
- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 12 „Ujawnienia na temat udziałów w innych jednostkach” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” – Jednostki inwestycyjne: zastosowanie zwolnienia z konsolidacji (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 7 „Sprawozdanie z przepływów pieniężnych” – Inicjatywa w odniesieniu do ujawnień (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy” – Rozpoznanie aktywa z tytułu podatku odroczonego od niezrealizowanych strat (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie).

Spółka szacuje, że przyjęcie do stosowania MSSF 16 „Leasing” może w pewnym stopniu zwiększyć zarówno jej aktywa trwałe, jak i zobowiązania finansowe. Jednocześnie oczekuje dodatniego wpływu na wynik z działalności operacyjnej, a ujemnego na wynik z działalności finansowej. Zmiany te będą się jednak równoważyć, tak że wdrożenie MSSF 16 nie będzie miało wpływu na wynik netto Spółki. Pozostałe wyżej wymienione standardy oraz zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Spółkę na dzień bilansowy.

Jednocześnie nadal poza regulacjami przyjętymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE. Według szacunków Spółki, zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte do stosowania na dzień raportu.

Sprawozdanie finansowe jest sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego, z wyjątkiem korekty hiperinflacyjnej opisanej w nocie 20 oraz z wyjątkiem niektórych instrumentów finansowych, które są wyceniane w wartości godziwej na koniec każdego okresu sprawozdawczego zgodnie z określoną poniżej polityką rachunkowości.

Koszt historyczny ustalany jest co do zasady na bazie wartości godziwej dokonanej zapłaty za dobra lub usługi.

Za wartość godziwą uznaje się cenę, którą można uzyskać przy sprzedaży składnika aktywów lub zapłaconą w celu przeniesienia zobowiązania w zwyczajowej transakcji na głównym (lub najkorzystniejszym) rynku w dniu wyceny i na obecnych warunkach rynkowych, niezależnie od tego, czy cena jest bezpośrednio obserwowalna czy oszacowana przy użyciu innej techniki wyceny. W wycenie do wartości godziwej składnika aktywów lub zobowiązania Spółka bierze pod uwagę właściwości danego składnika aktywów lub zobowiązań, jeżeli uczestnicy rynku biorą te cechy pod uwagę przy wycenie aktywów lub zobowiązań na dzień wyceny. Wartość godziwą dla celów wyceny i/lub ujawniania informacji w sprawozdaniu finansowym Spółki ustala się na w/w podstawie, z wyjątkiem transakcji płatności w formie akcji, które są objęte zakresem MSSF 2, transakcji leasingowych, które są objęte zakresem MSR 17 jak i wycen, które mają pewne podobieństwa do wartości godziwej, ale nie są wartościami godziwymi takimi jak cena sprzedaży netto zgodnie z MSR 2 czy wartość użytkowa zgodnie z MSR 36.

Spółka klasyfikuje zasady pomiaru wartości godziwej wykorzystując niższą hierarchię odzwierciedlającą wagę danych źródłowych wykorzystywanych do wyceny:

- Poziom 1: ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań, do których Spółka ma dostęp w dniu wyceny,
- Poziom 2: dane wsadowe inne niż ceny notowane zaliczane do Poziomu 1, które są obserwowalne dla aktywów lub zobowiązań w sposób bezpośredni (jako ceny) lub pośredni (pochodne cen),

- Poziom 3: dane wsadowe dla aktywów lub zobowiązań, które nie są oparte na obserwowalnych danych rynkowych (dane źródłowe nieobserwowalne).

4. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Najważniejsze zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzaniu niniejszego sprawozdania finansowego przedstawione zostały poniżej. Zasady te stosowane były we wszystkich prezentowanych okresach w sposób ciągły, o ile nie podano inaczej.

4.1 Transakcje w walucie obcej i wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym Spółki wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym prowadzona jest działalność („waluta funkcjonalna”). Dane finansowe prezentowane są w złotych polskich, która jest walutą funkcjonalną i walutą prezentacji Spółki, w zaokrągleniu do pełnych tysięcy złotych, chyba że w konkretnych sytuacjach podano inaczej.

Transakcje i salda

Transakcje w walucie obcej początkowo ujmują się w walucie funkcjonalnej, stosując do przeliczenia kwoty wyrażonej w walucie obcej natychmiastowy kurs wymiany waluty funkcjonalnej na walutę obcą obowiązujący na dzień zawarcia transakcji.

Na każdy dzień bilansowy:

- pozycje pieniężne w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu zamknięcia,
- pozycje niepieniężne wyceniane według historycznej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia wyrażonego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia transakcji,
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursów wymiany, które obowiązywały w dniu, na który wartość godziwa została ustalona.

Różnice kursowe dotyczące aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych, powstałe na dzień ich wyceny oraz przy zapłacie należności i zobowiązań w walutach obcych, jak również sprzedaży walut są zaliczane odpowiednio do przychodów lub kosztów finansowych. W przypadku pozycji niepieniężnych wycenianych w wartości godziwej, jeśli zyski lub straty z tytułu wyceny do wartości godziwej ujmowane są w kapitale własnym, to różnice kursowe ujmowane są również w kapitale własnym. Z kolei jeśli zyski lub straty z tytułu wyceny do wartości godziwej ujmowane są w rachunku zysków i strat, tak samo ujmują się różnice kursowe.

Oddziały zagraniczne

Wynik finansowy oraz aktywa, kapitał własny i zobowiązania oddziałów zagranicznych Spółki wyrażone w odmiennej walucie funkcjonalnej przelicza się na złote polskie w następujący sposób:

- aktywa i zobowiązania według kursu zamknięcia obowiązującego na dany dzień bilansowy,
- przychody i koszty według kursu średniego,
- wszystkie wynikające stąd różnice kursowe ujmują się jako odrębny składnik pozostałych całkowitych dochodów oraz w wartości skumulowanej w kapitale jako „różnice kursowe z przeliczenia oddziałów zagranicznych”.

4.2 Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe są wyceniane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz o odpisy z tytułu utraty wartości. Grunty wyceniane są w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Rzeczowe aktywa trwałe, z wyjątkiem gruntów, są amortyzowane zgodnie z trybem konsumowania korzyści ekonomicznych płynących ze składnika aktywów w celu rozłożenia ich wartości początkowej, pomniejszonej o wartość końcową, w szacowanym okresie ich użytkowania. Amortyzację rozpoczyna się, gdy dany składnik rzeczowych aktywów trwałych jest dostępny do użytkowania.

Okresy użytkowania rzeczowych aktywów trwałych w Spółce kształtują się następująco:

• budynki i budowle	10 – 50 lat
• urządzenia techniczne, maszyny	2 – 25 lat
• środki transportu	3 – 10 lat
• pozostałe środki trwałe	2 – 10 lat

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego składnika rzeczowych aktywów trwałych, natomiast jako odrębny składnik rzeczowych aktywów trwałych ujmuje się tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Spółki, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć. Pozostałe koszty poniesione po początkowym ujęciu, np. koszty napraw, przeglądów, opłaty eksploatacyjne, wpływają na wynik finansowy okresu sprawozdawczego, w którym zostały poniesione, z wyjątkiem istotnych kosztów generalnych przeglądów, które są ujmowane w wartości bilansowej odpowiedniej pozycji rzeczowych aktywów trwałych.

Weryfikacji wartości końcowej i okresów użytkowania rzeczowych aktywów trwałych dokonuje się przynajmniej raz w roku i w razie potrzeby dokonuje ich korekty. W przypadku, gdy wartość bilansowa składnika rzeczowych aktywów trwałych przewyższa jego oszacowaną wartość odzyskiwalną, wartość bilansową spisuje się do poziomu wartości odzyskiwalnej.

Zyski i straty z tytułu zbycia składnika rzeczowych aktywów trwałych ustala się drogą porównania wpływów ze sprzedaży z ich wartością bilansową i ujmuje w rachunku zysków i strat.

Środki trwale w budowie

Środki trwale w budowie są wyceniane w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, w tym kosztów finansowania, pomniejszonych o odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwale w budowie nie są amortyzowane do momentu zakończenia ich budowy, tj. zanim nie są dostępne do użytkowania.

4.3 Nieruchomości inwestycyjne

Początkowo nieruchomości inwestycyjne są ujmowane w księgach według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne, z wyjątkiem gruntów oraz nieruchomości spełniających kryteria zaklasyfikowania ich jako przeznaczonych do sprzedaży, podlegają amortyzacji zgodnie z trybem konsumowania korzyści ekonomicznych płynących ze składnika aktywów oraz są korygowane o zakumulowane odpisy z tytułu utraty wartości.

Okresy użytkowania nieruchomości inwestycyjnych w Spółce kształtują się następująco:

- prawo wieczystego użytkowania gruntów 40 lat
- budynki i budowle 10 – 50 lat
- pozostałe nieruchomości inwestycyjne 2 – 10 lat

4.4 Wartości niematerialne

Wartości niematerialne są rozpoznawane, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości spowodują wpływ do Spółki korzyści ekonomicznych, które mogą być bezpośrednio powiązane z tymi aktywami oraz można wiarygodnie ustalić cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów.

Początkowe ujęcie wartości niematerialnych następuje według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wyceniane według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz łączną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Wartości niematerialne są amortyzowane zgodnie z trybem konsumowania korzyści ekonomicznych płynących ze składnika aktywów w szacowanym okresie ich użytkowania.

Okresy użytkowania dla wartości niematerialnych Spółki kształtują się następująco:

- patenty i licencje 5 – 15 lat
- oprogramowanie 2 – 5 lat

Oszacowany okres ekonomicznej użyteczności i metoda amortyzacji podlegają weryfikacji na koniec każdego roku obrotowego, a skutki zmian szacunków rozlicza się prospektywnie.

4.5 Aktywa trwale (grupy do zbycia) zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

Do grupy tej zalicza się składniki aktywów trwałych (lub grup do zbycia), jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie.

Wycena składnika aktywów trwałych (lub grup do zbycia) następuje w kwocie niższej z jego wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia. Wartość godziwą aktywów trwałych zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży (grup do zbycia) ustala się zgodnie z MSSF 13.

4.6 Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, są aktywowane jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów, aż do momentu, w którym aktywa te są zasadniczo gotowe do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży.

Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego ujmuje się jako koszty w okresie, w którym je poniesiono.

Dostosowywanymi składnikami aktywów mogą być w Spółce przede wszystkim rzeczowe aktywa trwałe, nieruchomości inwestycyjne oraz wartości niematerialne.

4.7 Leasing

Spółka jest stroną umów leasingowych, na podstawie których przyjmuje obce środki trwałe do odpłatnego używania lub pobierania pożytków przez uzgodniony okres.

W przypadku umów leasingu finansowego, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy, przedmiot leasingu jest ujmowany w aktywach jako środek trwały lub inwestycje, według wartości godziwej przedmiotu leasingu lub w kwocie równej wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu, jeżeli jest ona niższa od wartości godziwej. Opłaty leasingowe są dzielone między koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania.

Rzeczowe aktywa trwałe używane na podstawie umów leasingu są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: przewidywany okres ich użytkowania lub okres leasingu, jeżeli brak jest wystarczającej pewności, że leasingobiorca uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu.

Opłaty leasingowe z tytułu umów, które nie spełniają warunków umowy leasingu finansowego, ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Koszty finansowe ujmowane są bezpośrednio w rachunku zysków i strat, z uwzględnieniem zasad opisanych w punkcie 4.6.

4.8 Utrata wartości aktywów niefinansowych

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją obiektywne dowody wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości składnika bądź grupy aktywów niefinansowych. Jeśli dowody takie istnieją, Spółka ustala szacowaną możliwą do odzyskania wartość składnika aktywów i dokonuje odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości, w kwocie równej różnicy między wartością możliwą do odzyskania i wartością bilansową. Wartość odzyskiwalna to wyższa z dwóch kwot: wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży i wartości użytkowej. Ta ostatnia wartość odpowiada wartości bieżącej szacunku przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy dyskonta przed opodatkowaniem uwzględniającej aktualną rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko specyficzne dla danego składnika aktywów.

Dla potrzeb oceny utraty wartości, aktywa analizuje się na poziomie tzw. ośrodków wypracowujących środki pieniężne. Ośrodek wypracowujący środki pieniężne jest najmniejszym, możliwym do określenia zespołem aktywów generującym wpływy pieniężne w znacznym stopniu niezależne od wpływów pieniężnych pochodzących z innych aktywów lub grup aktywów.

Strata wynikająca z utraty wartości jest ujmowana w rachunku zysków i strat.

Jeśli strata z tytułu utraty wartości ulega następnie odwróceniu, wartość netto składnika aktywów (lub ośrodka generującego przepływy pieniężne) zwiększana jest do nowej oszacowanej wartości odzyskiwalnej, nie przekraczającej jednak wartości bilansowej tego składnika aktywów jaka byłaby ustalona, gdyby w poprzednich latach nie ujęto straty z tytułu utraty wartości składnika aktywów generującego przepływy pieniężne. Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości ujmuje się w niezwłocznie w rachunku zysków i strat.

4.9 Zaliczki na poczet zakupu aktywów niefinansowych

Zaliczki na poczet zakupu rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych, wartości niematerialnych oraz zapasów („Zaliczki przekazane”) ujmowane są w ramach należności krótkoterminowych.

4.10 Zapasy

Zapasy rzeczowych składników majątku obrotowego stanowią materiały, towary, produkcja w toku oraz wyroby gotowe. Spółka stosuje następujące zasady kwalifikacji zapasów do poszczególnych kategorii:

- Materiały – elementy składowane w miejscach magazynowania przeznaczone do wykorzystania w procesach produkcyjnych, zwłaszcza do zużycia w działalności budowlanej.
- Produkcja w toku – obejmuje składowane na terenach budów składniki zapasów o ogólnym przeznaczeniu, niskim stopniu przetworzenia, które mogą w prosty sposób oraz bez ponoszenia istotnych kosztów zostać wykorzystane dla innych kontraktów lub sprzedane.
- Towary – składniki zapasów nabyte w celu ich odsprzedaży.
- Wyroby gotowe – wyroby własnej produkcji, których proces przerobu został całkowicie zakończony.

Składnikami zapasów nie są elementy o przeznaczeniu specyficznym dla danej budowy, przetworzone we własnym zakresie lub przez podwykonawcę, co do których nie jest pewne, iż w prosty sposób mogą zostać wykorzystane przez inne kontrakty lub sprzedane. Takie pozycje odnoszone są bezpośrednio w koszty kontraktu.

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia lub kosztu wytworzenia i wartości netto możliwej do uzyskania. Wartość netto możliwa do uzyskania jest to możliwa do uzyskania na dzień bilansowy cena sprzedaży bez podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego, pomniejszona o rabaty, opusty, koszty związane z przystosowaniem składnika do sprzedaży i dokonaniem tej sprzedaży.

Rozchód materiałów wyceniany jest według ceny nabycia, ustalonej jako średnia ważona cen materiałów, rozchód towarów wyceniany jest według ceny nabycia ustalonej metodą „pierwsze weszło – pierwsze wyszło”, natomiast rozchód produkcji w toku oraz wyrobów gotowych jest wyceniany według kosztu bezpośrednich materiałów i robocizny oraz uzasadnionej części pośrednich kosztów produkcji, ustalonej przy normalnym wykorzystaniu zdolności produkcyjnych.

4.11 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku i w kasie wyceniane są według wartości nominalnej.

Wykazana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych pozycja „Środki pieniężne i ich ekwiwalenty” składa się z gotówki w kasie oraz lokat bankowych o terminie zapadalności nie dłuższym niż 3 miesiące, które nie zostały potraktowane jako działalność inwestycyjna.

Do środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania Spółka zalicza przede wszystkim środki:

- stanowiące zabezpieczenie gwarancji bankowych,
- środki na rachunkach powierniczych i bieżących w części należnej partnerom realizującym kontrakt budowlany,

o ile ich termin zapadalności nie przekracza 3 miesięcy.

Spółka wykazuje środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w ramach środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, natomiast na potrzeby sprawozdania przepływów pieniężnych stan środków pieniężnych na początek i koniec okresu pomniejszany jest o środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania, a ich zmiana ujmowana jest w ramach przepływów z działalności operacyjnej.

4.12 Instrumenty finansowe

Aktywa i zobowiązania finansowe ujmowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w momencie, gdy Spółka staje się stroną wiążącej umowy. Posiadane instrumenty są klasyfikowane w podziale na następujące kategorie:

- Aktywa finansowe: aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności, należności oraz pożyczki, aktywa finansowe wykazywane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (w tym pochodne instrumenty finansowe);
- Zobowiązania finansowe i instrumenty kapitałowe: zobowiązania z tytułu dostaw i usług, kaucje z tytułu umów o budowę, kredyty bankowe i pożyczki, zobowiązania wykazywane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (w tym pochodne instrumenty finansowe).

Klasyfikacja opiera się na kryterium celu nabycia inwestycji lub zaciągnięcia zobowiązania. Zarząd określa klasyfikację do poszczególnych kategorii inwestycji lub zobowiązań przy ich początkowym ujęciu, a następnie poddaje ją weryfikacji na każdy dzień bilansowy. W okresie objętym sprawozdaniem finansowym Spółka nie posiadała instrumentów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności.

Aktywa i zobowiązania finansowe wykazywane według wartości godziwej, z zyskami lub stratami rozliczanymi przez rachunek zysków i strat

Kategoria ta obejmuje:

- Aktywa lub zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz
- Aktywa lub zobowiązania finansowe przeznaczone w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny według wartości godziwej, z zyskami lub stratami ujmowanymi w rachunku zysków i strat.

Składnik aktywów lub zobowiązań finansowych zalicza się do aktywów lub zobowiązań przeznaczonych do obrotu, jeżeli:

- został nabyty lub zaciągnięty przede wszystkim w celu sprzedaży lub odkupienia w krótkim terminie,
- jest instrumentem pochodnym (z wyjątkiem instrumentów zabezpieczających).

Transakcje zakupu i sprzedaży inwestycji, zaciągnięcia lub spłaty zobowiązania ujmuje się na dzień przeprowadzenia transakcji – dzień, w którym Spółka staje się stroną umowy tego instrumentu. Inwestycje ujmuje się początkowo według wartości godziwej. Koszty transakcyjne ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku.

Należności z tytułu dostaw i usług dotyczące realizowanych kontraktów budowlanych oraz z tytułu udzielonych zaliczek (niezaliczanych jednak do instrumentów finansowych) klasyfikowane są jako należności krótkoterminowe, gdyż oczekuje się, że zostaną uregulowane w toku normalnego cyklu operacyjnego jednostki.

Należności z tytułu kaucji gwarancyjnych oraz pożyczki, których termin wymagalności jest krótszy niż 12 miesięcy ujmowane są jako aktywa obrotowe. Długoterminowe należności z tytułu kaucji gwarancyjnych podlegają dyskontowaniu do wartości bieżącej według efektywnych stóp procentowych.

Pożyczki i należności handlowe ujmuje się początkowo według wartości godziwej, a następnie wycenia się je według kosztu zamortyzowanego, pomniejszając je przy tym o odpisy z tytułu utraty wartości. Odpis z tytułu utraty wartości należności tworzy się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że Spółka nie będzie w stanie otrzymać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków należności.

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności to niepochodne aktywa finansowe, niezaliczone do aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu ani pożyczek i należności, o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie zapadalności, które Spółka zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu zapadalności.

Transakcje zakupu i sprzedaży inwestycji ujmuje się na dzień przeprowadzenia transakcji – dzień, w którym Spółka zobowiązuje się zakupić lub sprzedać dany składnik aktywów. Inwestycje ujmuje się początkowo według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne; w kolejnych okresach inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu) z uwzględnieniem utraty wartości.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to instrumenty finansowe niezaklasyfikowane do żadnej z pozostałych kategorii instrumentów finansowych. Zalicza się je do aktywów trwałych, o ile Spółka nie zamierza zbyć inwestycji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego. Jeśli istnieją plany zbycia inwestycji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego, aktywa te są reklasyfikowane do aktywów obrotowych.

Transakcje zakupu i sprzedaży aktywów ujmuje się na dzień przeprowadzenia transakcji – dzień, w którym Spółka zobowiązuje się zakupić lub sprzedać dany składnik aktywów. Aktywa ujmuje się początkowo według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne. Aktywa zaprzestaje się rozpoznawać, gdy prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub Spółka dokonała przeniesienia wszelkich ryzyk i pożytków z tytułu ich własności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wykazuje się po początkowym ujęciu według wartości godziwej. Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej wykazuje się w okresie, w którym powstały. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób), a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, odnosi się na inne całkowite dochody. Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży stanowiących pozycje pieniężne wynikające z różnic kursowych ujmują się w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży stanowiące pozycje niepieniężne, w przypadku gdy wartość godziwa jest niemożliwa do ustalenia, wyceniane są według ceny nabycia pomniejszonej o ewentualną utratę wartości. W razie sprzedaży papierów wartościowych zaliczonych do „dostępnych do sprzedaży” lub utraty przez nie wartości, łączne dotychczasowe korekty do poziomu aktualnej wartości godziwej, ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach i skumulowane w kapitale własnym, wykazuje się w rachunku zysków i strat jako zyski i straty z aktywów finansowych.

Spółka dokonuje na każdy dzień bilansowy oceny, czy występują obiektywne dowody na to, że składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość. W odniesieniu do kapitałowych papierów wartościowych zaliczonych do „dostępnych do sprzedaży”, przy ustalaniu, czy papiery wartościowe utraciły wartość bierze się pod uwagę znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej danego papieru wartościowego poniżej jego kosztu. Jeżeli takie dowody występują w przypadku aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, dla których wycena według wartości godziwej jest możliwa, łączne dotychczasowe straty – ustalone jako różnica pomiędzy ceną nabycia, a aktualną wartością godziwą, pomniejszoną o ewentualne straty z tytułu utraty wartości ujęte wcześniej w rachunku zysków i strat – wyłącza się z kapitału własnego i ujmują w rachunku zysków i strat. W przypadku, gdy wycena według wartości godziwej jest niemożliwa, utrata wartości ujmowana jest bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz kaucje z tytułu umów o budowę

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług na dzień ich powstania są wykazywane w wartości bieżącej przewidywanej zapłaty i ujmowane w okresach późniejszych według zamortyzowanego kosztu.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług dotyczące realizowanych kontraktów budowlanych klasyfikowane są jako zobowiązania krótkoterminowe, gdyż oczekuje się, że zostaną uregulowane w toku normalnego cyklu operacyjnego jednostki.

Zobowiązania z tytułu kaucji gwarancyjnych, których termin rozliczenia jest krótszy niż 12 miesięcy ujmowane są jako zobowiązania krótkoterminowe. Długoterminowe zobowiązania z tytułu kaucji gwarancyjnych podlegają dyskontowaniu do wartości bieżącej według efektywnych stóp procentowych. Krótkoterminowe kaucje z tytułu umów o budowę na dzień ich powstania są wykazywane w wartości bieżącej przewidywanej zapłaty i ujmowane w okresach późniejszych według zamortyzowanego kosztu.

Kredyty bankowe i pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania

W momencie początkowego ujęcia, kredyty bankowe, pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania są ujmowane według wartości godziwej skorygowanej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika zobowiązań finansowych. Na dzień bilansowy te zobowiązania finansowe wyceniane są według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

Instrumenty pochodne

Spółka zawiera transakcje pochodne w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem kursowym oraz ryzykiem stóp procentowych. Reguły obowiązujące przy wykorzystaniu instrumentów pochodnych zawarte są w polityce zarządzania ryzykiem Spółki zatwierdzonej przez Zarząd, co zostało szczegółowo opisane w nocie 7 „Zarządzanie ryzykiem finansowym”.

Instrumenty pochodne wyceniane są na dzień bilansowy w wiarygodnie ustalonej wartości godziwej. Wartość godziwa instrumentów pochodnych jest szacowana przy użyciu modelu bazującego między innymi na wartości kursów walutowych (średnie kursy NBP) na dzień bilansowy lub różnicach w poziomach stóp procentowych waluty kwotowej i bazowej.

Skutki okresowej wyceny walutowych kontraktów terminowych typu FX Forward i opcji walutowych oraz zyski i straty na dzień ich rozliczenia wykazywane są w rachunku zysków i strat w pozycji „Pozostałe przychody/(koszty) operacyjne” w ramach działalności operacyjnej.

Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

Spółka współpracuje, zarówno w ramach transakcji na rynku pieniężnym, kapitałowym, jak i instrumentów pochodnych z bankami o wysokiej wiarygodności, nie powodując przy tym znacznej koncentracji ryzyka kredytowego.

4.13 Kapitały

Kapitał podstawowy obejmuje akcje zwykłe i jest wykazany według wartości nominalnej (zgodnej ze statutem oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego) skorygowanej o skutki hiperinflacji za okres, w którym gospodarka polska zaliczana była do hiperinflacyjnych.

Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej – to kwota równa nadwyżce cen obejmowania akcji Spółki ponad ich wartość nominalną. Została ona skorygowana o skutki hiperinflacji za okres, w którym gospodarka polska zaliczana była do hiperinflacyjnych.

Pozostałe kapitały rezerwowe obejmują kapitał utworzony zgodnie z polskimi wymogami ustawowymi, kapitał utworzony zgodnie ze statutem Spółki powyżej wymagalną ustawową wartość, koszty programu płatności w formie akcji przez Ferrovial SA, zyski/(straty) aktuarialne od zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych oraz pozostałe

Różnice kursowe z przeliczenia oddziałów i podmiotów zagranicznych obejmują efekt przeliczenia pozycji sprawozdania finansowego zagranicznego oddziału Spółki z walut obcych na złote polskie.

4.14 Świadczenia pracownicze

Spółka prowadzi program wypłaty odpraw emerytalnych i rentowych, w związku z czym tworzy rezerwy na wartość bieżącą zobowiązań z tytułu wyżej wymienionych świadczeń. Wypłaty z tytułu powyższego programu odpisywane są w koszty rachunku zysków i strat w sposób umożliwiający rozłożenie kosztów tych świadczeń na cały okres zatrudnienia pracowników w Spółce. Wysokość rezerwy jest ustalana przez niezależnego aktuarium metodą wyceny prognozowanych uprawnień jednostkowych. Zyski i straty aktuarialne są rozpoznawane w innych całkowitych dochodach i nie będą podlegać przeniesieniu do rachunku zysków i strat.

Spółka nie tworzy odrębnego funduszu gromadzącego wpłaty na przyszłe świadczenia.

4.15 Płatności w formie akcji

Ferrovial SA prowadzi własny program płatności w formie akcji rozliczany w formie instrumentów kapitałowych, w ramach którego pracownicy Spółki świadczą usługi zarówno Spółce jak i jej podmiotom zależnym w zamian za instrumenty kapitałowe Ferrovial SA. Zgodnie z MSSF 2 wartość godziwa usług świadczonych przez pracowników w zamian za przyznanie instrumentów kapitałowych Ferrovial SA jest ujmowana w sprawozdaniu finansowym jako koszt oraz drugostronnie jako zwiększenie kapitału przez okres, w którym spełniane są warunki nabycia (okres nabywania uprawnień). Wartość godziwa usług świadczonych przez pracowników jest określana w sposób pośredni poprzez odniesienie do wartości godziwej przyznanych instrumentów kapitałowych ustalonej w dniu przyznania instrumentów. Warunki nabycia uprawnień, inne niż warunki rynkowe, są uwzględniane poprzez korektę liczby instrumentów kapitałowych wykorzystanych w wycenie całej transakcji tak, aby ostatecznie wartość kosztu świadczonych usług opierała się na liczbie instrumentów kapitałowych, co do których oczekuje się, iż zostaną do nich nabyte uprawnienia.

Na podstawie umowy zawartej z Ferrovial SA w 2014 roku, Budimex SA zobowiązał się pokrywać koszty programu w odniesieniu do transzy instrumentów przyznanych w roku 2014 i latach kolejnych. Tym samym wartość godziwa usług świadczonych przez pracowników, związana z instrumentami przyznanymi w roku 2014 i latach kolejnych została zaklasyfikowana jako zobowiązania (drugostronnie jako koszt).

4.16 Rezerwy

Spółka tworzy rezerwy na przyszłe zobowiązania, których termin wymagalności lub kwota nie są pewne. Rezerwę tworzy się wyłącznie wtedy, gdy:

- na jednostce ciąży obecny obowiązek świadczenia (prawny lub zwyczajowy) wynikający ze zdarzeń przeszłych,
- prawdopodobne jest, że wypełnienie obowiązku spowoduje wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów Spółki,
- możliwe jest wiarygodne oszacowanie kwoty wykonania tego obowiązku.

Rezerwy tworzy się w szczególności na:

- koszty odpraw emerytalnych i rentowych (nota 4.14),
- skutki toczących się postępowań sądowych,

- koszty przyszłych napraw gwarancyjnych,
- restrukturyzację,
- kary i odszkodowania.

Rezerwy na sprawy sądowe

Rezerwy związane ze skutkami toczącego się postępowania sądowego tworzy się wówczas, gdy przeciwko Spółce wniesiono pozew, a prawdopodobieństwo wyroku niekorzystnego dla Spółki jest większe niż prawdopodobieństwo wyroku korzystnego. Podstawą oceny tego prawdopodobieństwa jest przebieg postępowania sądowego oraz opinie prawników.

Rezerwa na koszty przyszłych napraw gwarancyjnych

W przypadku usług budowlanych Spółka jest zobowiązana do udzielenia gwarancji na swoje usługi. Wysokość rezerw na koszty napraw gwarancyjnych jest związana z poszczególnymi segmentami budownictwa i wynosi od 0,3% do 1,4% przychodów z danego kontraktu. Wartość ta podlega indywidualnej analizie i może ulegać zwiększeniu lub zmniejszeniu w uzasadnionych przypadkach. Koszty przyszłych napraw gwarancyjnych obciążają koszty wytworzenia sprzedanych produktów.

Rezerwy na restrukturyzację

Spółka tworzy rezerwy na restrukturyzację w przypadku realizacji zaplanowanego i kontrolowanego programu zmiany zakresu działalności, organizacji Spółki bądź też ograniczenia zatrudnienia w celu poprawy skuteczności i efektywności jej działalności, wiążącego się z wypływem środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne.

4.17 Ujmowanie przychodów i kosztów

Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłat otrzymanych lub należnych i reprezentują należności za produkty, towary i usługi dostarczone w ramach normalnej działalności gospodarczej, po pomniejszeniu o rabaty, VAT i inne podatki związane ze sprzedażą.

Przychody z tytułu realizacji kontraktów budowlanych rozpoznaje się zgodnie z zasadami rachunkowości przedstawionymi w nocie 4.18.

Przychody ze sprzedaży produkcji deweloperskiej rozpoznawane są w momencie przekazania na finalnego odbiorcę kontroli, wszystkich znaczących ryzyk oraz korzyści wynikających z posiadania nieruchomości. Spółka uznaje, że transfer ryzyk, kontroli i korzyści następuje w chwili podpisania aktu notarialnego przenoszącego własność do nabywanej nieruchomości. W momencie rozpoznania przychodów ze sprzedaży Spółka rozpoznaje koszty wytworzenia danej powierzchni, pomniejszając wyroby gotowe w proporcji udziału sprzedawanego lokalu w łącznym metrażu danego typu lokali.

Sprzedaż towarów ujmowana jest w momencie przeniesienia na nabywcę wszystkich istotnych ryzyk i korzyści wynikających z prawa własności.

Przychody z tytułu odsetek ujmowane są, w odniesieniu do głównej kwoty należnej, zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w momencie, kiedy zostaje ustanowione prawo akcjonariuszy do otrzymania płatności.

Zgodnie z zasadą memoriału Spółka ujmuje w rachunku zysków i strat wszystkie koszty przypadające na dany okres sprawozdawczy niezależnie od okresu ich faktycznego rozliczenia. Koszty poniesione, a nieodnoszące się do danego okresu są ujmowane w aktywach jako rozliczenia międzyokresowe czynne (ujęte w pozycji „należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności”), natomiast koszty nieponiesione a przypadające na dany okres stanowią rozliczenia międzyokresowe bierne (ujęte w pozycji „zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania”).

4.18 Kontrakty budowlane

Przychody z wykonania niezakończonych usług budowlanych, w okresie od dnia zawarcia umowy do dnia bilansowego – po odliczeniu przychodów, które wpłynęły na wynik finansowy w poprzednich okresach obrotowych – ustala się proporcjonalnie do stopnia jej zaawansowania, jeżeli stopień ten można wiarygodnie ustalić. Spółka mierzy zaawansowanie wykonania usługi metodą udziału kosztów poniesionych od dnia zawarcia umowy do dnia ustalenia przychodu w całkowitych kosztach wykonania usługi oraz metodą obmiaru wykonanych prac.

W przypadku, kiedy istnieje prawdopodobieństwo, iż łączne koszty związane z realizacją kontraktu przekroczą łączne przychody, przewidywana strata (nadwyżka kosztów nad przychodami) obciąża koszty operacyjne.

Jeżeli nie można wiarygodnie oszacować wyniku umowy o budowę, przychody ujmuje się wyłącznie do wysokości poniesionych kosztów, których odzyskanie jest prawdopodobne.

Spółka prezentuje w aktywach kwoty należne od odbiorców (zamawiających) z tytułu prac wynikających z umowy, w odniesieniu do wszystkich umów w trakcie realizacji, w przypadku których rozpoznane przychody przewyższają należności wynikające z faktur częściowych. Nieuregulowane kwoty naliczone i zafakturowane za pracę wykonaną w ramach umowy prezentowane są w pozycji „należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności”, natomiast kwoty zatrzymane przez odbiorców – w pozycji „kaucje z tytułu umów o budowę”.

Spółka prezentuje w zobowiązaniach kwoty należne odbiorcom z tytułu prac wynikających z umowy, w odniesieniu do wszystkich umów w trakcie realizacji, w przypadku których kwoty zafakturowane za pracę wykonaną w ramach umowy przewyższają rozpoznane przychody. Nieuregulowane kwoty należne dostawcom, na które Spółka otrzymała faktury, prezentowane są w pozycji „zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania”, natomiast kwoty zatrzymane dostawcom – w pozycji „kaucje z tytułu umów o budowę”.

4.19 Zysk / (strata) brutto ze sprzedaży

Zysk / (strata) brutto ze sprzedaży to różnica pomiędzy:

- przychodami ze sprzedaży produkcji podstawowej i innych usług realizowanych w ramach działalności podstawowej Spółki oraz towarów i materiałów, a
- kosztami wytworzenia sprzedanych produktów i usług oraz zakupu sprzedanych towarów i materiałów.

4.20 Zysk / (strata) z działalności operacyjnej

Zysk / (strata) z działalności operacyjnej obejmuje przychody i koszty z działalności operacyjnej bez uwzględnienia kosztów i przychodów finansowych, do których zaliczane są przede wszystkim odsetki, różnice kursowe oraz koszty prowizji i gwarancji bankowych.

4.21 Podatek dochodowy (w tym odroczony podatek dochodowy)

Pozycja „Podatek dochodowy” w rachunku zysków i strat obejmuje podatek bieżący oraz podatek odroczony.

Podatek dochodowy od dochodów uzyskanych w kraju obliczany jest zgodnie z polskimi przepisami podatkowymi, natomiast dochody oddziału prowadzącego działalność za granicą podlegają opodatkowaniu według lokalnych przepisów, uwzględniając umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania.

W związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i zobowiązań, a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości, Spółka tworzy rezerwy i ustala aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia. Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu, jeżeli przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku.

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) prawnie lub faktycznie obowiązujące na dzień bilansowy. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają kompensacie.

Podatek bieżący i odroczony ujmuje się w rachunku zysków i strat, z wyjątkiem przypadków dotyczących pozycji ujmowanych w pozostałych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym. W takiej sytuacji podatek bieżący i odroczony ujmuje się również odpowiednio w pozostałych całkowitych dochodach lub w kapitale własnym.

5. Ważne oszacowania i założenia

Oszacowania i osądy poddaje się nieustannej weryfikacji. Wynikają one z dotychczasowych doświadczeń oraz innych czynników, w tym przewidywań co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się zasadne.

5.1 Ważne oszacowania księgowo

Zarząd Spółki dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia dotyczące przyszłości, które znajdują odzwierciedlenie w niniejszym sprawozdaniu finansowym. Rzeczywiste wyniki mogą się różnić od tych szacunków. Szacunki dotyczą między innymi utworzonych rezerw, wyceny kontraktów budowlanych, odpisów aktualizujących wartość aktywów, rozliczeń międzyokresowych oraz przyjętych stawek amortyzacyjnych. Istotne założenia przyjęte przy szacowaniu powyższych wartości, poza opisanymi poniżej, zostały zawarte w nocie 4.

Niezafakturowane usługi podwykonawców

Spółka realizuje większość kontraktów budowlanych jako generalny wykonawca, korzystając w szerokim zakresie z usług podwykonawców. Wykonane prace budowlane podlegają zatwierdzeniu przez zlecającego w procesie odbioru robót poprzez podpisanie odpowiedniego protokołu oraz wystawienie faktury. Na każdy dzień bilansowy istnieje znaczna część wykonanych, ale niepotwierdzonych i niezafakturowanych prac przez podwykonawców, które Spółka ujmuje jako koszty kontraktu zgodnie z zasadą memoriałową. Wysokość kosztów z tytułu wykonanych, ale niezafakturowanych prac jest określana przez służby techniczne na podstawie fizycznego obmiaru wykonanych robót i mogłaby się różnić od wartości określonej w formalnym procesie odbioru robót budowlanych.

Rozliczenia podatkowe

W Polsce obowiązują liczne regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku akcyzowego, podatku dochodowego od osób prawnych i składek na ubezpieczenia społeczne. Przepisy dotyczące tych podatków podlegają częstym zmianom, co powoduje występowanie w nich niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, a także pomiędzy organami państwowymi i podatnikami, powodują powstawanie obszarów niepewności oraz konfliktów. Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład kontroli celnej czy dewizowej) mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat. Odpowiednie władze kontrolne uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji wraz z odsetkami karnymi. Istnieje ryzyko, że odpowiednie władze zajmą odmienne niż Spółka stanowisko w zakresie interpretacji przepisów, co mogłoby mieć znaczący wpływ na jej zobowiązania podatkowe.

Rezerwy na koszty przyszłych napraw gwarancyjnych

W przypadku usług budowlanych Spółka jest zobowiązana do udzielenia gwarancji na swoje usługi. Wysokość rezerw na koszty napraw gwarancyjnych jest związana z poszczególnymi segmentami budownictwa i wynosi od 0,3% do 1,4% przychodów z danego kontraktu. Wartość ta podlega indywidualnej analizie i może ulegać zwiększeniu lub zmniejszeniu w uzasadnionych przypadkach.

Rezerwy na sprawy sporne

Spółka jest stroną postępowań sądowych. Zarząd Spółki dokonuje szczegółowej analizy potencjalnych ryzyk związanych z prowadzonymi sprawami i na tej podstawie podejmują decyzje o konieczności ujęcia skutków tych postępowań w księgach rachunkowych oraz wysokości rezerwy.

5.2 Ważne osądy przy stosowaniu zasad rachunkowości

Rozpoznawanie sprzedaży na kontraktach budowlanych

Przychody z wykonania kontraktów budowlanych, w okresie od dnia zawarcia umowy do dnia bilansowego – po odliczeniu przychodów, które wpłynęły na wynik finansowy w ubiegłych okresach obrotowych – ustala się proporcjonalnie do stopnia zaawansowania, określonego według obmiaru wykonanych prac bądź mierzonego udziałem kosztów poniesionych od dnia zawarcia umowy do dnia ustalenia przychodu w całkowitych kosztach wykonania usługi. Budżety poszczególnych kontraktów podlegają dwukrotnie w ciągu roku formalnemu procesowi aktualizacji (rewizji) w oparciu o bieżące informacje i są zatwierdzane przez Zarząd. W przypadku zaistnienia zdarzeń pomiędzy oficjalnymi rewizjami budżetu, które w istotny sposób wpływają na wynik kontraktu wartość całkowitych przychodów lub kosztów kontraktu może zostać zaktualizowana wcześniej.

Jeżeli stopień zaawansowania niezakończonych usług nie może być na dzień bilansowy ustalony w sposób wiarygodny, to przychód ustala się w wysokości poniesionych w danym okresie obrotowym kosztów, nie wyższych jednak od kosztów, których pokrycie w przyszłości przez zamawiającego jest prawdopodobne.

6. Działalność zaniechana

W 2015 oraz 2014 roku nie wystąpiła działalność zaniechana w rozumieniu MSSF 5.

7. Zarządzanie ryzykiem finansowym

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Spółka należą:

- leasing finansowy, pożyczki, których celem jest pozyskanie środków finansowych na działalność Spółki,
- należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności i zobowiązania, a także środki pieniężne i depozyty krótkoterminowe, które powstają w toku bieżącej działalności Spółki,
- instrumenty pochodne, do których należą walutowe kontrakty terminowe typu forward oraz opcje walutowe, których celem jest zarządzanie ryzykiem walutowym powstającym w wyniku zawierania kontraktów budowlanych w walutach obcych.

Spółka w toku prowadzonej działalności narażona jest na różne rodzaje ryzyka finansowego: ryzyko walutowe, ryzyko stóp procentowych, ryzyko cenowe, ryzyko kredytowe oraz ryzyko utraty płynności. Zarząd weryfikuje i ustala zasady zarządzania każdym z wyżej wymienionych ryzyk.

Ryzyko walutowe

W ramach podstawowej działalności operacyjnej Spółka zawiera kontrakty budowlane w walutach obcych oraz umowy z podwykonawcami i dostawcami w walutach. Przyjęta przez Zarząd polityka zarządzania ryzykiem walutowym polega na zabezpieczeniu przyszłych przepływów pieniężnych na tych kontraktach w celu ograniczenia wpływu zmienności kursów walut na wyniki Spółki. Zgodnie z tą polityką Spółka dokonuje zabezpieczania ryzyka walutowego występującego w każdej umowie budowlanej, której wartość płatności (wpływów lub wydatków) w walutach obcych zostanie uznana za istotną. Zabezpieczenie przed ryzykiem walutowym odbywa się poprzez wykorzystanie instrumentów pochodnych, przede wszystkim walutowych kontraktów terminowych (fx forward) oraz opcji walutowych, lub też, jeżeli jest możliwe, poprzez mechanizm zabezpieczenia naturalnego, polegającego na zawieraniu umów z dostawcami lub podwykonawcami w walucie kontraktu.

Zgodnie z polityką Spółki ekspozycja na ryzyko walutowe jest systematycznie mierzona zarówno dla poszczególnych kontraktów budowlanych (poprzez analizę wpływów i wydatków w walucie obcej w ramach kontraktów zawieranych z inwestorami w walucie obcej oraz poprzez analizę wydatków w walucie obcej w ramach kontraktów zawieranych z inwestorami w walucie krajowej) jak i dla wszystkich kontraktów łącznie (globalna ekspozycja walutowa). Polityką Zarządu jest zabezpieczenie ekspozycji walutowej netto na poszczególnych kontraktach. Na dzień 31 grudnia 2015 roku Spółka zabezpieczyła ekspozycję walutową na około 96%.

Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

Ryzyko walutowe – wrażliwość na zmiany

W celu przeprowadzenia analizy wrażliwości na zmiany kursów walut, na podstawie historycznych zmian wartości oraz na podstawie wiedzy i doświadczenia Spółki w zakresie rynków finansowych, zmiany kursów walut, które są „realnie możliwe”, oszacowane zostały na poziomie -10%/+10% na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego netto na racjonalnie możliwe zmiany kursów walutowych przy założeniu niezmiennych innych czynników (wpływ na aktywa netto jest identyczny).

	Wartość nominalna na dzień bilansowy	Wrażliwość na zmiany na dzień 31.12.2015	
		Deprecjacja	Aprecjacja
		złotówki względem pozostałych walut	
		+10%	-10%
Kontrakty forward / opcje walutowe:			
– EUR	48 187	(12 288)	12 288
– USD	-	-	-
Instrumenty finansowe denominowane w walutach obcych – ekspozycja walutowa netto:			
– EUR	448	191	(191)
– USD	3	1	(1)
Wpływ brutto na wynik okresu oraz aktywa netto		(12 096)	12 096
Podatek odroczony		2 298	(2 298)
Łącznie		(9 798)	9 798

	Wartość nominalna na dzień bilansowy	Wrażliwość na zmiany na dzień 31.12.2014	
		Deprecjacja	Aprecjacja
		złotówki względem pozostałych walut	
		+10%	-10%
Kontrakty forward / opcje walutowe:			
– EUR	52 353	(14 092)	14 092
– USD	408	143	(143)
Instrumenty finansowe denominowane w walutach obcych – ekspozycja walutowa netto:			
– EUR	82	35	(35)
– USD	8	3	(3)
Wpływ brutto na wynik okresu oraz aktywa netto		(13 911)	13 911
Podatek odroczony		2 643	(2 643)
Łącznie		(11 268)	11 268

Ryzyko stóp procentowych

Ryzyko stóp procentowych występuje głównie w związku z korzystaniem przez Spółkę z pożyczek i leasingu finansowego. Powyższe instrumenty finansowe oparte są o zmienne stopy procentowe i narażają Spółkę na ryzyko zmiany przepływów pieniężnych. Ryzyko stóp procentowych związane z istniejącym zadłużeniem zostało uznane jako relatywnie niskie z punktu widzenia wpływu na wyniki Spółki. W obecnej chwili zarządzanie tym ryzykiem obejmuje zarówno bieżące monitorowanie sytuacji rynkowej i zadłużenia, jak również ewentualne zabezpieczenie się przed ryzykiem wahań rynkowych stóp procentowych poprzez zawieranie transakcji zamiany stopy procentowej ze zmiennej na stałą.

Ryzyko stóp procentowych – wrażliwość na zmiany

W celu przeprowadzenia analizy wrażliwości na zmiany stóp procentowych, na podstawie historycznych zmian wartości oraz na podstawie wiedzy i doświadczenia Spółki w zakresie rynków finansowych, zmiany stóp procentowych, które są „racjonalnie możliwe”, oszacowane zostały na dzień 31 grudnia 2015 roku na poziomie -0,5/+0,5 punktu procentowego (na dzień 31 grudnia 2014 roku na poziomie -1,0/+1,0 punktu procentowego) dla złotego oraz -0,25/+0,25 punktu procentowego dla euro i dolara amerykańskiego (na dzień 31 grudnia 2014 roku również -0,25/+0,25 punktu procentowego).

Jednocześnie założono równoległe przesunięcie krzywej stóp procentowych na potrzeby kalkulacji wrażliwości dyskonta na zmiany stóp procentowych.

Obniżenie poziomu szacowanych zmian stóp procentowych w stosunku do roku 2014 wynika z oczekiwanych, umiarkowanych zmian w gospodarce krajowej. Możliwy wzrost wskaźnika inflacji powinien być równoważony poprzez wzrost ryzyka i niepewności na rynku krajowym oraz luźniejszą polityką fiskalną Rady Polityki Pieniężnej, implikując w łącznej ocenie zdarzeń niewielkie wahania stóp procentowych.

Poniżej podano wpływ zmiany stóp procentowych na wynik netto i aktywa netto według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku.

	Wartość na dzień bilansowy	Wrażliwość na zmiany na dzień 31.12.2015	
		+50 pb (PLN) +25 pb (EUR, USD)	-50 pb (PLN) -25 pb (EUR, USD)
Pożyczki udzielone (kapitał)	6 171	31	(31)
Środki pieniężne na rachunkach bankowych (wartość godziwa)	1 980 590	9 841	(9 841)
Kredyty bankowe i pożyczki (kapitał)	(8 754)	(22)	22
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (wartość bieżąca)	(21 173)	(106)	106
Wpływ brutto na wynik okresu oraz aktywa netto		9 744	(9 744)
Podatek odroczony		(1 851)	1 851
Łącznie		7 893	(7 893)

	Wartość na dzień bilansowy	Wrażliwość na zmiany na dzień 31.12.2014	
		+100 pb (PLN) +25 pb (EUR, USD)	-100 pb (PLN) -25 pb (EUR, USD)
Pożyczki udzielone (kapitał)	39 459	395	(395)
Środki pieniężne na rachunkach bankowych (wartość godziwa)	1 402 638	13 942	(13 942)
Kredyty bankowe i pożyczki (kapitał)	(8 662)	(22)	22
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (wartość bieżąca)	(24 044)	(240)	240
Wpływ brutto na wynik okresu oraz aktywa netto		14 075	(14 075)
Podatek odroczony		(2 674)	2 674
Łącznie		11 401	(11 401)

W kalkulacji wrażliwości na zmiany stóp procentowych pominięte zostały środki pieniężne w kasie i inne środki pieniężne.

Wycena kontraktów forward oraz opcji walutowych nie wykazuje wrażliwości na równoległe zmiany stóp procentowych przy niezmiennych kursach walutowych.

Ryzyko cenowe

Spółka narażona jest na ryzyko cenowe związane ze wzrostem cen najczęściej kupowanych materiałów budowlanych, takich jak: stal, kruszywa i beton, a także materiałów ropopochodnych takich jak: benzyna, olej napędowy, asfalty oraz olej opałowy. Ryzyko cenowe materiałów nabywanych na rynku krajowym ocenia się jako umiarkowane, natomiast ryzyko cenowe związane z materiałami ropopochodnymi oraz stali szacuje się jako wysokie. W wyniku zmian cen materiałów oraz kosztów pracy mogą ulec zmianie ceny usług świadczonych na rzecz Spółki przez firmy podwykonawcze. Ceny w umowach zawartych z inwestorami są stałe przez cały okres realizacji kontraktu – najczęściej od 6 – 36 miesięcy, z kolei umowy z podwykonawcami zawierane są w terminach późniejszych, w miarę postępu poszczególnych prac. Największe ryzyko zmienności (wzrostu) cen materiałów występuje przy zamówieniach publicznych z uwagi na przedłużający się proces wyboru generalnego wykonawcy. Dotyczy to okresu od momentu złożenia oferty do momentu wyboru i podpisania umowy przez Spółkę, kiedy nie zawsze można zawierać dalsze zobowiązania i zabezpieczyć ceny.

W celu ograniczenia ryzyka cenowego Spółka na bieżąco monitoruje ceny najczęściej kupowanych materiałów budowlanych, a podpisywane umowy mają parametry, odpowiednio dopasowane do sytuacji rynkowej dotyczące między innymi czasu trwania kontraktu oraz wartości umowy. W ramach Spółki funkcjonuje Biuro Zakupów Centralnych, które bazując na planach robót budowlanych negocjuje ramowe umowy z dostawcami podstawowych materiałów budowlanych.

Ryzyko kredytowe

Spółka współpracuje, zarówno w ramach transakcji pieniężnych, jak i kapitałowych z instytucjami finansowymi o wysokiej wiarygodności, nie powodując przy tym znacznej koncentracji ryzyka kredytowego. Jednocześnie Spółka stosuje politykę ograniczającą zaangażowanie wobec poszczególnych instytucji finansowych oraz emitentów papierów dłużnych, które są nabywane w ramach lokowania okresowych nadwyżek środków pieniężnych.

Aktywami finansowymi Spółki, narażonymi na podwyższone ryzyko kredytowe, są należności z tytułu dostaw i usług. W Spółce funkcjonuje polityka oceny i weryfikacji ryzyka kredytowego związanego ze wszystkimi kontraktami, zarówno na etapie przedofertowym, jak i w trakcie realizacji. Każdy kontrahent przed podpisaniem umowy jest oceniany pod kątem możliwości wywiązania się ze zobowiązań finansowych. W przypadku negatywnej oceny zdolności płatniczych kontrahenta, przystąpienie do kontraktu jest uzależnione od ustanowienia adekwatnych zabezpieczeń finansowych lub majątkowych. Ponadto, w umowach z inwestorami zawierane są klauzule przewidujące prawo do wstrzymania realizacji robót, jeżeli występuje opóźnienie w uregulowaniu należności za wykonane usługi.

W Spółce nie istnieje istotna koncentracja ryzyka kredytowego, uwzględniając fakt, iż główny odbiorca jest urzędem administracji rządowej. Spółka nie jest narażona na istotne ryzyko kredytowe wobec pojedynczego kontrahenta ani grupy kontrahentów o podobnych cechach. Ryzyko kredytowe dotyczące środków płynnych i pochodnych instrumentów finansowych jest ograniczone, ponieważ kontrahentami Spółki są banki o wysokim ratingu kredytowym przyznanym przez międzynarodowe agencje ratingowe.

Z wyjątkiem danych przedstawionych w nocie 48, wartość bilansowa aktywów finansowych wykazanych w sprawozdaniu finansowym przed uwzględnieniem strat, odpowiada maksymalnej ekspozycji Spółki na ryzyko kredytowe bez uwzględniania wartości otrzymanych zabezpieczeń.

Ryzyko utraty płynności

W celu ograniczania ryzyka utraty płynności, Spółka utrzymuje odpowiednią ilość środków pieniężnych oraz zbywalnych papierów wartościowych, a także zawiera umowy o linie kredytowe, które służą jako dodatkowe zabezpieczenie płynności. Do finansowania zakupów inwestycyjnych Spółka wykorzystuje środki własne lub długoterminowe umowy leasingu finansowego zapewniając odpowiednią trwałość struktury finansowania dla tego rodzaju aktywów. Zarządzanie płynnością wspomaganą jest obowiązującym systemem raportowania prognoz płynności przez Spółkę.

Struktura zapadalności zobowiązań z tytułu pożyczek i innych zewnętrznych źródeł finansowania przedstawiona została w nocie 21. Struktura zapadalności pozostałych zobowiązań finansowych została przedstawiona w odpowiednich dla nich notach.

Obecna dobra sytuacja finansowa Spółki w zakresie płynności i dostępu do zewnętrznych źródeł finansowania nie stwarza zagrożeń dla finansowania jej działalności.

8. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Spółki jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Spółki i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Spółka zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej modyfikacje. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Spółka może zwrócić kapitał akcjonariuszom, wyemitować nowe akcje, jak również wypłacić dywidendę. W roku 2015 oraz 2014 nie wprowadzono żadnych zmian do celów i zasad procesów obowiązujących w tym obszarze.

Spółka monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Spółka wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki oraz inne zewnętrzne źródła finansowania, zobowiązania z tytułu dostaw i usług, a także inne zobowiązania (z wyłączeniem międzyokresowych rozliczeń kosztów), kaucje z tytułu umów o budowę, kwoty należne odbiorcom z tytułu umów o budowę, przychody przyszłych okresów (z wyjątkiem pozostałych rozliczeń międzyokresowych przychodów) oraz zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.

	31.12.2015	31.12.2014
Oprocentowane pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania	29 933	32 714
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	2 926 120	2 377 307
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(1 983 136)	(1 403 970)
Zadłużenie netto	972 917	1 006 051
Kapitał własny	494 339	442 000
Kapitał i zadłużenie netto	1 467 256	1 448 051
Wskaźnik dźwigni	66,31%	69,48%

9. Informacje dotyczące segmentów operacyjnych i geograficznych

Działalność Budimex SA obejmuje w całości świadczenie szeroko rozumianych usług budowlano-montażowych wykonywanych w kraju i za granicą, co zgodnie z klasyfikacją Spółki stanowi w całości budowlany segment operacyjny. W 2015 roku przychody netto ze sprzedaży do jednego odbiorcy wyniosły 2 020 823 tysiące złotych.

Spółka prowadzi działalność na rynku krajowym oraz rynku niemieckim.

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	2015	2014
Rynek krajowy	4 616 373	4 422 176
Rynek niemiecki	152 302	130 589
Ogółem	4 768 675	4 552 765

Nakłady inwestycyjne	2015	2014
Rynek krajowy	26 716	20 712
Rynek niemiecki	137	259
Ogółem	26 853	20 971

Podział geograficzny przychodów ze sprzedaży odpowiada lokalizacji klientów i jest zgodny z wewnętrzną strukturą organizacyjną Spółki.

Nakłady inwestycyjne obejmują nakłady na rzeczowe aktywa trwałe, nieruchomości inwestycyjne oraz wartości niematerialne. Podział łącznej kwoty nakładów inwestycyjnych odpowiada lokalizacji oddziałów Spółki.

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

10. Rzeczowe aktywa trwałe

	- grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania gruntu)	- budynki i budowle	- urządzenia techniczne i maszyny	- środki transportu	- inne rzeczowe aktywa trwałe	- środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość brutto na 1.01.2015	2 875	7 791	166 524	16 264	19 202	227	212 883
Zwiększenia:	-	2 781	16 117	500	5 219	828	25 445
- zakup (w tym przyjęcie w leasing)	-	2 705	15 966	500	5 215	-	24 386
- przyjęcie ze środków trwałych w budowie	-	76	151	-	-	(227)	-
- zwiększenie środków trwałych w budowie	-	-	-	-	-	1 055	1 055
- pozostałe	-	-	-	-	4	-	4
Zmniejszenia:	-	16	21 106	429	3 060	-	24 611
- sprzedaż	-	-	18 742	428	112	-	19 282
- likwidacja	-	13	2 360	-	2 947	-	5 320
- pozostałe	-	3	4	1	1	-	9
Wartość brutto na 31.12.2015	2 875	10 556	161 535	16 335	21 361	1 055	213 717
Umorzenie na 1.01.2015	-	5 745	120 402	12 377	16 331	-	154 855
Zmiany za okres:	-	253	(2 612)	750	(1 350)	-	(2 959)
- amortyzacja bieżąca	-	263	14 573	1 179	1 688	-	17 703
- sprzedaż	-	-	(14 844)	(428)	(112)	-	(15 384)
- likwidacja	-	(8)	(2 334)	-	(2 928)	-	(5 270)
- pozostałe	-	(2)	(7)	(1)	2	-	(8)
Umorzenie na 31.12.2015	-	5 998	117 790	13 127	14 981	-	151 896
Odpisy z tytułu utraty wartości na 1.01.2015	-	-	-	-	-	-	-
- zwiększenie	-	-	-	-	-	-	-
- zmniejszenie	-	-	-	-	-	-	-
Odpisy z tytułu utraty wartości na 31.12.2015	-	-	-	-	-	-	-
Wartość netto na 1.01.2015	2 875	2 046	46 122	3 887	2 871	227	58 028
Wartość netto na 31.12.2015	2 875	4 558	43 745	3 208	6 380	1 055	61 821

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

	- grunty (w tym prawo wieczystego użytkowania gruntu)	- budynki i budowle	- urządzenia techniczne i maszyny	- środki transportu	- inne rzeczowe aktywa trwałe	- środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość brutto na 1.01.2014	2 875	7 534	158 625	13 919	19 070	1 336	203 359
Zwiększenia:	-	374	11 476	2 368	1 273	132	15 623
- zakup (w tym przyjęcie w leasing)	-	232	11 466	2 366	1 244	-	15 308
- przyjęcie ze środków trwałych w budowie	-	142	-	-	-	(142)	-
- zwiększenie środków trwałych w budowie	-	-	-	-	-	274	274
- pozostałe	-	-	10	2	29	-	41
Zmniejszenia:	-	(117)	(3 577)	(23)	(1 141)	(1 241)	(6 099)
- sprzedaż	-	-	(2 829)	(15)	(400)	-	(3 244)
- likwidacja	-	(117)	(748)	(8)	(741)	-	(1 614)
- przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-	-	-	-	-	(1 160)	(1 160)
- przeniesienie do nieruchomości inwestycyjnych	-	-	-	-	-	(81)	(81)
Wartość brutto na 31.12.2014	2 875	7 791	166 524	16 264	19 202	227	212 883
Umorzenie na 1.01.2014	-	5 328	108 867	11 023	15 126	-	140 344
zmiany za okres:	-	417	11 535	1 354	1 205	-	14 511
- amortyzacja bieżąca	-	464	15 049	1 374	2 021	-	18 908
- sprzedaż	-	-	(2 793)	(15)	(98)	-	(2 906)
- likwidacja	-	(47)	(730)	(8)	(739)	-	(1 524)
- pozostałe	-	-	9	3	21	-	33
Umorzenie na 31.12.2014	-	5 745	120 402	12 377	16 331	-	154 855
Odpisy z tytułu utraty wartości na 1.01.2014	-	-	-	-	302	-	302
- zwiększenie	-	-	-	-	-	-	-
- zmniejszenie	-	-	-	-	302	-	302
Odpisy z tytułu utraty wartości na 31.12.2014	-	-	-	-	-	-	-
Wartość netto na 1.01.2014	2 875	2 206	49 758	2 896	3 642	1 336	62 713
Wartość netto na 31.12.2014	2 875	2 046	46 122	3 887	2 871	227	58 028

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych została ujęta w następujących pozycjach rachunku zysków i strat:

	2015	2014
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	16 755	17 883
Koszty ogólnego zarządu	856	998
Inne koszty	92	27
Ogółem	17 703	18 908

Spółka jako leasingobiorca używa na podstawie umów leasingu finansowego następujące rzeczowe aktywa trwałe:

	31.12.2015		31.12.2014	
	Wartość początkowa – aktywowany leasing finansowy	Wartość bilansowa netto	Wartość początkowa – aktywowany leasing finansowy	Wartość bilansowa netto
Urządzenia techniczne i maszyny	53 048	27 551	52 662	28 498
Środki transportu	3 115	1 814	3 115	2 341
Inne środki trwałe	208	21	208	62
Ogółem	56 371	29 386	55 985	30 901

Na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku nie było ustanowionych żadnych zabezpieczeń na rzeczowych aktywach trwałych.

Łączna kwota otrzymanych bądź należnych odszkodowań w odniesieniu do tych środków trwałych, które straciły na wartości lub zostały utracone w 2015 roku wynosi 110 tysięcy złotych (w 2014 roku: 22 tysiące złotych).

11. Nieruchomości inwestycyjne

	Budynki i budowle	Pozostałe	Ogółem
Wartość na 1.01.2015	3 467	496	3 963
Zwiększenia:	66	24	90
- modernizacja	56	-	56
- inne	10	24	34
Zmniejszenia:	(127)	(38)	(165)
- amortyzacja bieżąca	(127)	(38)	(165)
Wartość na 31.12.2015	3 406	482	3 888

	Budynki i budowle	Pozostałe	Ogółem
Wartość na 1.01.2014	2 605	519	3 124
Zwiększenia:	3 177	-	3 177
- zakup	3 096	-	3 096
- przeniesienie ze środków trwałych	81	-	81
Zmniejszenia:	(2 315)	(23)	(2 338)
- sprzedaż	(1 193)	-	(1 193)
- amortyzacja bieżąca	(102)	(22)	(124)
- przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	(1 020)	(1)	(1 021)
Wartość na 31.12.2014	3 467	496	3 963

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku Spółka nie posiadała żadnych obciążeń o charakterze prawnorzeczowym i obligacyjnym ustanowionych na nieruchomościach inwestycyjnych.

Amortyzacja nieruchomości inwestycyjnych za rok 2015 i 2014 została ujęta w rachunku zysków i strat w koszcie wytworzenia sprzedanych produktów i usług.

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych na dzień 31 grudnia 2015 oraz na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosiła 7 320 tysięcy złotych, według wyceny sporządzonej w roku 2011. Na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku Spółka nie zlecała wycen nieruchomości inwestycyjnych przez niezależnych specjalistów ze względu na niewielkie wahania cen na rynku i tym samym mało prawdopodobną utratę wartości posiadanych nieruchomości inwestycyjnych. Pomiar wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych sklasyfikowano na poziomie 2 hierarchii wartości godziwej wg MSSF 13. W 2015 roku nie nastąpiły przesunięcia między poziomami hierarchii wartości godziwej. Nieruchomości wyceniono metodą dochodową, korzystając z obserwowalnych stawek czynszów na lokalnych rynkach nieruchomości podobnych do nieruchomości wycenianych.

Spółka ujęła w rachunku zysków i strat następujące kwoty przychodów i kosztów związanych z nieruchomościami inwestycyjnymi.

	2015	2014
Przychody z opłat czynszowych	1 618	3 873
Bezpośrednie koszty operacyjne (w tym koszty napraw i konserwacji) powstałe z nieruchomości inwestycyjnych, które przyniosły przychody z opłat czynszowych	943	2 378
Bezpośrednie koszty operacyjne (w tym koszty napraw i konserwacji) powstałe z nieruchomości inwestycyjnych, które nie przyniosły przychodów z opłat czynszowych	-	-

12. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

	31.12.2015	31.12.2014
Nieruchomości inwestycyjne	-	1 021
Środki trwałe w budowie	-	1 160
Ogółem	-	2 181

Na dzień 31 grudnia 2015 roku nie wystąpiły istotne aktywa trwałe, które Spółka zamierzałaby zbyć w ciągu najbliższych 12 miesięcy.

W lutym 2015 roku Spółka sprzedała działkę wraz ze stojącymi na niej budynkami, które na dzień 31 grudnia 2014 roku zakwalifikowano jako aktywa przeznaczone do sprzedaży osiągając zysk w wysokości 11 819 tysięcy złotych.

13. Wartości niematerialne

	Oprogramowanie komputerowe	Pozostałe	Ogółem
Wartość brutto na .1.01.2015	23 574	-	23 574
Zwiększenia	1 356	-	1 356
- zakup	1 356	-	1 356
- pozostałe	-	-	-
Zmniejszenia	(42)	-	(42)
- likwidacja	(42)	-	(42)
Wartość brutto na 31.12.2015	24 888	-	24 888
Umorzenie na 1.01.2015	19 628	-	19 628
Zmiany za okres	1 499	-	1 499
- amortyzacja bieżąca	1 540	-	1 540
- likwidacja	(42)	-	(42)
- inne	1	-	1
Umorzenie na 31.12.2015	21 127	-	21 127
Wartość netto na 1.01.2015	3 946	-	3 946
Wartość netto na 31.12.2015	3 761	-	3 761

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

	Oprogramowanie komputerowe	Pozostałe	Ogółem
Wartość brutto na 1.01.2014	21 322	-	21 322
Zwiększenia	2 297	-	2 297
- zakup	2 293	-	2 293
- pozostałe	4	-	4
Zmniejszenia	(45)	-	(45)
- likwidacja	(45)	-	(45)
Wartość brutto na 31.12.2014	23 574	-	23 574
Umorzenie na 1.01.2014	18 436	-	18 436
zmiany za okres	1 192	-	1 192
- amortyzacja bieżąca	1 237	-	1 237
- likwidacja	(45)	-	(45)
Umorzenie na 31.12.2014	19 628	-	19 628
Wartość netto na 1.01.2014	2 886	-	2 886
Wartość netto na 31.12.2014	3 946	-	3 946

Amortyzacja wartości niematerialnych została ujęta w następujących pozycjach rachunku zysków i strat:

	2015	2014
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	447	267
Koszty ogólnego zarządu	1 071	947
Inne koszty	22	23
Ogółem	1 540	1 237

Spółka nie posiada wartości niematerialnych wytworzonych we własnym zakresie.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku Spółka nie posiadała obciążeń wartości niematerialnych o charakterze praworzeczym i obligacyjnym. W 2015 oraz 2014 roku nie dokonywano odpisów aktualizujących wartości niematerialne.

14. Wspólne przedsięwzięcia

14.1 Współkontrolowane podmioty

Dane finansowe Budimex SA na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku zawierają wartości przypadające na Spółkę z tytułu udziału w następujących podmiotach będących pod wspólną kontrolą, które zgodnie z MSSF 11 są traktowane jako wspólne działania (udział Spółki we wspólnych ustaleniach umownych jest ujmowany jako wspólne działanie, kiedy Spółka ma prawa do swojej części aktywów i zobowiązań):

- „Rozbudowa pola wzlotów w Porcie Lotniczym im. Fryderyka Chopina – przebudowa i rozbudowa PSS 2, PPS 4, PPS 6 (wraz z DK D1) oraz przebudowa drogi startowej i rozbudowa drogi kołowania” realizowane w ramach spółki Budimex SA - Budimex Budownictwo Sp. z o.o. S.C.; udział Budimex SA w spółce wynosi 99,975% (kontrakt zakończony w 2015 roku),
- „Budowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Gorzowie Wielkopolskim” realizowane w ramach spółki Budimex SA – Cadagua II SA S.C.; udział Budimex SA w spółce wynosi 50% (kontrakt zakończony w 2015 roku),
- „Przebudowa i modernizacja drogi startowej DS.-1, dróg kołowania, drogi patrolowej i drogi p. poż. w Porcie Lotniczym im. Fryderyka Chopina w Warszawie”, realizowane w ramach spółki Budimex SA - Ferrovial Agroman SA S.C.; udział Budimex SA w spółce wynosi 99,975% (kontrakt zakończony w 2011 roku),
- „Budowa siedziby Operatora Systemu Przesyłowego”, realizowane w ramach spółki Budimex SA Sygnity SA Sp. j.; udział Budimex SA w spółce wynosi 67% (kontrakt zakończony w 2009 roku),
- „I faza kontraktu „Projekt i budowa Autostrady A-1 na odcinku Stryków – Pyrzowice” w ramach spółki Budimex SA Ferrovial Agroman SA Sp. j.; udział Budimex SA w przedsięwzięciu wynosi 50%,
- „Budowa nowego bloku energetycznego w Elektrowni Turów” w ramach spółki Budimex SA – Técnicas Reunidas SA – Turów Spółka Cywilna; udział Budimex SA w przedsięwzięciu wynosi 50%.

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Ponadto Spółka posiada 50% udział w spółkach: Budimex SA Energetyka 1 Sp.j., Budimex SA Energetyka 2 Sp.j., Budimex SA Energetyka 3 Sp.j., Budimex SA Cadagua S.A. 2 S.C. oraz 40% udział w spółce Budimex SA Ferrovial Agroman (UK) Limited-Metro II Sp.j, które zostały powołane w celu przygotowania ofert, zawarcia i realizacji kontraktów budowlanych, ale na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego Spółki żadna z nich nie realizowała umowy o usługę budowlaną.

Poniżej zaprezentowane zostały wybrane dane finansowe ujęte w księgach Spółki na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku dotyczące kontraktów realizowanych w ramach spółek celowych:

Dane bilansowe:	31.12.2015	31.12.2014
Aktywa trwałe	1 161	-
Aktywa obrotowe	90 465	28 841
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	104 339	41 422
<hr/>		
Zobowiązania warunkowe	197 796	1 463
<hr/>		
	2015	2014
Przychody	42 076	57 586
Koszty	39 694	59 053

14.2 Wspólnie kontrolowana działalność

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Spółka była stroną umów konsorcjum zawartych w celu realizacji kontraktów budowlanych. Przychody i koszty oraz aktywa i zobowiązania związane z realizacją tych kontraktów w części przypadającej Budimex SA zostały odpowiednio uwzględnione w księgach rachunkowych. Zobowiązania warunkowe związane z opisanymi przedsięwzięciami na dzień 31 grudnia 2015 roku obejmują gwarancje dobrego wykonania oraz gwarancje zwrotu otrzymanych zaliczek kontraktowych i zostały ujęte w ogólnej kwocie zobowiązań warunkowych przedstawionych w sprawozdaniu finansowym. Nie występują przyszłe zobowiązania inwestycyjne dotyczące tych kontraktów.

Wykaz konsorcjów z udziałem Budimex SA:

Nazwa kontraktu	Udział Spółki w konsorcjum
Konsorcja ze spółkami z Grupy Ferrovial:	
Modernizacja technologii w Zakładzie Wodociągu Centralnego	50%
Modernizacja oczyszczalni ścieków i skanalizowanie części aglomeracji w Tomaszowie Mazowieckim	50%
Konsorcja z podmiotami pozostałymi:	
Budowa autostrady A1 Stryków Tuszyn	99%
Budowa zintegrowanego Centrum Komunikacji w Bydgoszczy	90%
Budowa zajezdni tramwajowej w Olsztynie	85%
Budowa hali produkcyjnej w Bydgoszczy	79%
Przebudowa budynku koszarowego	64%
Budowa Wojewódzkiego Szpitala Dziecięcego w Bydgoszczy	63%
Budowa Drugiego Terminala Pasażerskiego Portu Lotniczego w Gdańsku	52%
Budowa Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Białymstoku	50%
Droga ekspresowa S5 Korzeńsko - Widawa	50%
Kontynuacja budowy autostrady A4 Rzeszów - Jarosław	50%
Budowa przejścia granicznego w Dołhobyczowie	39%

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Poniżej zaprezentowane zostały wybrane dane finansowe ujęte w księgach Spółki na dzień 31 grudnia 2015 i 2014 roku dotyczące kontraktów realizowanych w ramach konsorcjów:

Dane bilansowe:	31.12.2015	31.12.2014
Aktywa trwałe	1 160	1 439
Aktywa obrotowe	446 777	224 456
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	467 032	250 461
Zobowiązania warunkowe	166 544	269 774

Rachunek zysków i strat:	2015	2014
Przychody	896 584	227 023
Koszty	890 054	246 026

15. Inwestycje w podmiotach zależnych, podmiotach stowarzyszonych oraz pozostałych podmiotach

	31.12.2015	31.12.2014
Inwestycje w podmiotach zależnych	724 323	712 940
- udziały lub akcje	724 323	712 940
Inwestycje w podmiotach stowarzyszonych	61 246	19 775
- udziały lub akcje	61 246	19 775
Inwestycje w podmiotach pozostałych	6 597	6 417
- udziały lub akcje w podmiotach wspólnie kontrolowanych	180	-
- udziały lub akcje w pozostałych podmiotach powiązanych	4 292	4 292
- udziały lub akcje w pozostałych podmiotach	2 125	2 125
Ogółem	792 166	739 132

Akcje i udziały w spółkach stanowią aktywa finansowe dostępne do sprzedaży. Wartość bilansowa tych aktywów na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku była równa ich cenie nabycia. Wartość godziwa tych aktywów nie jest możliwa do ustalenia z uwagi na fakt, iż nie istnieje dla nich aktywny rynek.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku „Inwestycje w podmiotach stowarzyszonych” obejmują wpłaty na podwyższenie kapitału w spółce FB Serwis SA w wysokości 41 650 tysięcy złotych, w podmiotach zależnych tj. Budimex PPP SA w kwocie 360 tysięcy złotych, Budimex Autostrada SA w kwocie 240 tysięcy złotych, Budimex Most Wschodni SA w kwocie 120 tysięcy złotych, które nie zostały zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym na dzień bilansowy.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku „Inwestycje w podmiotach stowarzyszonych” obejmują niezarejestrowaną wpłatę na podwyższenie kapitału w spółce FB Serwis SA w kwocie 9 800 tysięcy złotych.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku nie występowały żadne obciążenia długoterminowych aktywów finansowych o charakterze prawnorzeczym i obligacyjnym.

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Zmiana stanu inwestycji w podmioty zależne, stowarzyszone i pozostałe

Udziały lub akcje	31.12.2015	31.12.2014
Stan na początek okresu	739 132	729 332
Zwiększenia:	58 207	9 800
- zakup / podwyższenie kapitału	58 207	9 800
Zmniejszenia:	(5 173)	-
- likwidacja	(75)	-
- odpis aktualizujący	(5 054)	-
- inne	(44)	-
Ogółem	792 166	739 132

Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości inwestycji w podmioty zależne, stowarzyszone i pozostałe

	31.12.2015	31.12.2014
Stan na początek okresu	71 322	71 322
- utworzenie	5 054	-
- odwrócenie	-	-
Stan na koniec okresu	76 376	71 322

W roku 2015 Spółka dokonała odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości udziałów spółki Budimex Kolejnictwo SA w wysokości 5 054 tysiące złotych w związku z niższą wartością godziwą, ustaloną metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych w ramach podejścia dochodowego.

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

UDZIAŁY LUB AKCJE W PODMIOTACH POWIĄZANYCH								
Nazwa jednostki	Siedziba	Przedmiot przedsiębiorstwa	Charakter powiązania kapitałowego	Wartość udziałów/ akcji wg ceny nabycia	Korekty aktualizujące wartość (razem)	Wartość bilansowa udziałów/ akcji	Procent posiadanego kapitału zakładowego	Udział w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu
Budimex Nieruchomości Sp. z o.o.	Warszawa	dział. deweloperska	zależna	717 519	(54 913)	662 606	100,00%	100,00%
Budimex Kolejnictwo SA	Warszawa	budownictwo	zależna	8 001	(5 054)	2 947	100,00%	100,00%
Mostostal Kraków SA	Kraków	produkcja i montaż konstrukcji stalowych	zależna	11 156	-	11 156	100,00%	100,00%
Budimex Parking Wrocław Sp. z o.o.	Warszawa	zarządzanie parkingiem	zależna	5 652	-	5 652	100,00%	100,00%
Budimex PPP SA	Warszawa	budownictwo	zależna	1 290	-	(*) 1 290	100,00%	100,00%
Budimex Budownictwo Sp. z o.o.	Warszawa	budownictwo	zależna	1 810	-	1 810	100,00%	100,00%
Budimex Autostrada SA	Warszawa	budownictwo	zależna	682	-	(*) 682	100,00%	100,00%
Budimex Most Wschodni SA	Warszawa	budownictwo	zależna	342	-	(*) 342	100,00%	100,00%
Budimex A Sp. z o.o.	Warszawa	budownictwo	zależna	175	-	175	100,00%	100,00%
Budimex Bau GmbH	Walluf	budownictwo	zależna	120	-	120	100,00%	100,00%
MK Logistic Sp. z o.o. (w likwidacji)	Zabrze	usługi transportowe	zależna	26	(26)	-	100,00%	100,00%
Dromex Oil Sp. z o.o. (w likwidacji)	Warszawa	budownictwo	zależna	2 175	(2 175)	-	98,00%	98,00%
Elektromontaż Poznań SA	Poznań	roboty elektroinstalacyjne	zależna	37 543	-	37 543	92,31%	92,31%
Ogółem zależne				786 491	(62 168)	724 323		
FB Serwis SA	Warszawa	gospodarka odpadami komunalnymi	stowarzyszona	61 055	-	(*) 61 055	49,00%	49,00%
Promos Sp. z o.o.	Kraków	usługi przemysłowe	stowarzyszona	191	-	191	26,31%	26,31%
Ogółem stowarzyszone				61 246	-	61 246		
Tecpresa - Techniki Sprężania i Usługi Dodatkowe Sp. z o.o.	Warszawa	budownictwo	współzależna	179	-	179	30,00%	30,00%
Budimex SA Ferrovial Agroman (UK) Limited-Metro II sp.j.	Warszawa	budownictwo	współzależna	1	-	1	40,00%	40,00%
PKZ Budimex GmbH	Kolonia	budownictwo	współzależna	50	(50)	-	50,00%	50,00%
Budimex SA Ferrovial Agroman SA Sp. j.	Warszawa	budownictwo	współzależna	-	-	-	50,00%	50,00%
Budimex SA Cadagua SA S.C.	Warszawa	budownictwo	współzależna	-	-	-	50,00%	50,00%
Budimex SA Cadagua SA 2 S.C.	Warszawa	budownictwo	współzależna	-	-	-	50,00%	50,00%
Budimex S.A. Tecnicas Reunidas S.A. -Turów S.C.	Warszawa	budownictwo	współzależna	-	-	-	50,00%	50,00%
Budimex SA Energetyka 1 Sp.j.	Warszawa	budownictwo	współzależna	-	-	-	50,00%	50,00%
Budimex SA Energetyka 2 Sp.j.	Warszawa	budownictwo	współzależna	-	-	-	50,00%	50,00%
Budimex SA Energetyka 3 Sp.j.	Warszawa	budownictwo	współzależna	-	-	-	50,00%	50,00%
Budimex SA Sygnity SA Sp. j.	Warszawa	budownictwo	współzależna	-	-	-	67,00%	67,00%
Budimex SA Ferrovial Agroman SA S.C.	Warszawa	budownictwo	współzależna	-	-	-	99,98%	99,98%
Budimex SA Budimex Budownictwo Sp. z o.o. S.C.	Warszawa	budownictwo	współzależna	-	-	-	99,98%	99,98%
Ogółem współkontrolowane				230	(50)	180		
Autostrada Południe SA	Warszawa	budowa i eksploatacja autostrad	pozostała powiązana	4 292	-	4 292	5,05%	5,05%
Inversora de Autopistas del Levante S.L.	Madryt	budowa i eksploatacja autostrad	pozostała powiązana	12 404	(12 404)	-	3,16%	3,16%
Ogółem pozostałe powiązane				16 696	(12 404)	4 292		
Ogółem				864 663	(74 622)	790 041		

(*) wartość akcji uwzględnia niezarejestrowane wpłaty na podwyższenie kapitału zakładowego

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Nazwa jednostki	siedziba	przedmiot przedsiębiorstwa	wartość bilansowa udziałów / akcji
Autostrada Wielkopolska SA	Poznań	budowa i zarządzanie autostradami	2 033
Drogowa Trasa Średnicowa SA	Katowice	budownictwo	52
Agencja Rozwoju Regionu Krakowskiego SA	Kraków	usługi	30
Agencja Rozwoju Regionalnego SA	Bielsko-Biała	usługi	6
Megagaz SA	Warszawa	budownictwo	1
Górnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa	Cieszyn	zarządzanie nieruchomościami	-
Inne	-	-	3
Razem			2 125

16. Pozostałe aktywa / zobowiązania finansowe

	31.12.2015	31.12.2014
Pozostałe aktywa finansowe – długoterminowe	6 666	5 908
- pożyczki udzielone	6 270	5 908
- pochodne instrumenty finansowe	396	-
Pozostałe aktywa finansowe – krótkoterminowe	2 333	34 488
- pochodne instrumenty finansowe	784	785
- pożyczki udzielone	1 549	33 703
Pozostałe aktywa finansowe – ogółem	8 999	40 396
Pozostałe zobowiązania finansowe – długoterminowe	5	1 433
- pochodne instrumenty finansowe	5	1 433
Pozostałe zobowiązania finansowe – krótkoterminowe	736	1 562
- pochodne instrumenty finansowe	736	1 562
Pozostałe zobowiązania finansowe – ogółem	741	2 995

16.1 Instrumenty pochodne

Spółka zawiera transakcje pochodne w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem kursowym. Reguły obowiązujące przy wykorzystaniu instrumentów pochodnych zawarte są w polityce zarządzania ryzykiem zatwierdzonej przez Zarząd, co zostało szczegółowo opisane w notcie 7.

Instrumenty pochodne wyceniane są na dzień bilansowy w wiarygodnie ustalonej wartości godziwej. Wartość godziwa instrumentów pochodnych jest szacowana przy użyciu modelu bazującego między innymi na wartości kursów walutowych (średnie kursy NBP) na dzień bilansowy oraz różnicach w poziomach stóp procentowych waluty kwotowanej i bazowej.

Skutki okresowej wyceny instrumentów pochodnych oraz zyski i straty ustalone na dzień rozliczenia, zalicza się odpowiednio do pozostałych przychodów lub kosztów operacyjnych okresu sprawozdawczego.

Wartość godziwą oraz zmiany wyceny transakcji zawartych przez Spółkę, otwartych na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku przedstawiają poniższe tabele:

	Aktywa finansowe z tytułu wyceny instrumentów pochodnych		Zobowiązania finansowe z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Walutowe kontrakty terminowe typu FX Forward	607	427	741	2 995
Opcje walutowe	573	358	-	-
Ogółem	1 180	785	741	2 995

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Łączna nominalna wartość walutowych kontraktów terminowych typu FX Forward na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiła 39 574 tysiące EUR, natomiast opcji walutowych 8 613 tysięcy EUR.

Łączna nominalna wartość walutowych kontraktów terminowych typu FX Forward na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosiła 43 321 tysięcy EUR i 408 tysięcy USD, natomiast opcji walutowych 9 032 tysiące EUR.

Kursy forward sprzedaży/kupna transakcji otwartych na dzień 31 grudnia 2015 roku zawierały się w przedziale 4,0640-4,4045 EUR (na dzień 31 grudnia 2014 roku zawierały się w przedziale 4,1691 - 4,2946 EUR i 3,1006 - 3,1389 USD).

Kurs realizacji opcji wynosił 4,53 euro. Termin pozostały do rozliczenia kontraktów terminowych otwartych na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi od 30 do 673 dni, na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosi od 29 do 638 dni.

Spółka na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku nie stosowała rachunkowości zabezpieczeń.

Struktura wiekowa pozostałych aktywów finansowych z tytułu wyceny instrumentów pochodnych

	31.12.2015	31.12.2014
– poniżej 1 roku	784	785
– od 1 do 2 lat	396	-
Ogółem	1 180	785

Struktura wiekowa pozostałych zobowiązań finansowych z tytułu wyceny instrumentów pochodnych

	31.12.2015	31.12.2014
– poniżej 1 roku	736	1 562
– od 1 do 2 lat	5	1 433
Ogółem	741	2 995

Zysk / (strata) z pochodnych instrumentów finansowych

Skutki okresowej wyceny i rozliczenia walutowych kontraktów terminowych typu FX Forward oraz opcji walutowych ujmowane są w ramach działalności operacyjnej.

	2015	2014
Zysk / (strata) z wyceny instrumentów pochodnych FX forward i opcji walutowych	1 577	(2 125)
Zysk / (strata) z tytułu realizacji instrumentów pochodnych FX forward	737	(627)
Ogółem zysk / (strata) z instrumentów pochodnych ujęte w działalności operacyjnej (nota 32)	2 314	(2 752)

16.2 Pożyczki udzielone

Pożyczki udzielone – długoterminowe	31.12.2015	31.12.2014
Stan na początek okresu	5 908	1 849
Zwiększenia:	13 989	4 059
- udzielenie pożyczki	13 670	3 836
- odsetki naliczone	319	223
Zmniejszenia:	(13 627)	-
- spłata pożyczki i odsetek	(13 627)	-
Ogółem	6 270	5 908

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Pożyczki udzielone – krótkoterminowe	31.12.2015	31.12.2014
Stan na początek okresu	33 703	3 164
Zwiększenia:	10 591	39 412
- udzielenie pożyczki	7 963	39 371
- odsetki naliczone	2 628	41
Zmniejszenia:	(42 745)	(8 873)
- spłaty pożyczki	(42 745)	(8 820)
- rozliczenie odsetek naliczonych	-	(53)
Ogółem	1 549	33 703

Na dzień 31 grudnia 2015 roku saldo długoterminowych pożyczek udzielonych obejmuje:

- pożyczkę udzieloną przez Budimex SA spółce Budimex Parking Wrocław Sp. z o.o. (spółka zależna od Budimex SA) na podstawie umowy z dnia 19 grudnia 2012 roku. Efektywne oprocentowanie pożyczki w 2015 roku wynosiło 4,83%, natomiast w 2014 roku 5,68%. Pożyczka została udzielona do dnia 19 grudnia 2032 roku.
- pożyczkę udzieloną spółce zależnej Budimex Bau GmbH na podstawie umowy z dnia 15 stycznia 2015 roku. Efektywne oprocentowanie pożyczki w 2015 roku wyniosło 3,00%. Pożyczka została udzielona do dnia 18 stycznia 2020 roku.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku saldo krótkoterminowych pożyczek udzielonych obejmuje:

- kwotę naliczonych odsetek od pożyczki udzielonej przez Budimex SA spółce FBSerwis SA (spółka stowarzyszona Budimex SA) na podstawie umowy z dnia 24 września 2013 roku. Na mocy powyższej umowy Budimex SA udzielił FBSerwis SA pożyczki do kwoty 27 930 tysięcy złotych. Na dzień bilansowy kwota pożyczki została spłacona, a umowa pożyczki została rozwiązana na mocy aneksu z dnia 10 grudnia 2015 roku. Efektywne oprocentowanie pożyczki w 2015 roku wyniosło 5,73%, a w roku 2014 - 6,30%.
- kwotę naliczonych odsetek od pożyczki udzielonej przez Budimex SA spółce FBSerwis SA na podstawie umowy z dnia 24 marca 2015 roku do wysokości 17 689 tysięcy złotych, którą na mocy aneksu z dnia 10 grudnia 2015 roku zmniejszono do kwoty 3 969 tysięcy złotych. Efektywne oprocentowanie pożyczki w 2015 roku wyniosło 5,73%. Pożyczka została udzielona do dnia 24 marca 2020 roku.

Wartość godziwa pożyczek udzielonych odpowiada w przybliżeniu ich wartości bilansowej.

17. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	31.12.2015	31.12.2014
Rozliczenia międzyokresowe	11 120	6 513
Należności netto ogółem	11 120	6 513
odpisy aktualizujące wartość należności	-	-
Należności brutto ogółem	11 120	6 513

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług	31.12.2015	31.12.2014
Należności z tytułu dostaw i usług	315 841	369 191
Należności z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń	-	-
Zaliczki przekazane	42 550	48 984
Rozliczenia międzyokresowe	13 119	9 832
Pozostałe należności	7 815	5 512
Należności netto ogółem	379 325	433 519
odpisy aktualizujące wartość należności	118 779	125 582
Należności brutto ogółem	498 104	559 101

Rozliczenia międzyokresowe	31.12.2015	31.12.2014
Rozliczenia kosztów ubezpieczeń	6 934	2 962
Koszty kontraktów rozliczane w czasie	3 787	2 848
Pozostałe	399	703
Ogółem długoterminowe	11 120	6 513
Rozliczenia z tytułu ubezpieczeń	8 491	6 553
Koszty kontraktów rozliczane w czasie	4 040	2 625
Pozostałe	588	654
Ogółem krótkoterminowe	13 119	9 832

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności	31.12.2015	31.12.2014
Stan na początek okresu	125 582	126 299
Zwiększenia:	4 102	5 934
- wątpliwe i przeterminowane należności (nota 32)	4 064	5 630
- spisanie należności nieobjętych odpisami (nota 32)	38	112
- wycena sald odpisów w oddziałach zagranicznych	-	192
Zmniejszenia:	10 905	6 651
- spłata należności przez dłużników (nota 32)	6 690	4 464
- spisanie należności objętych odpisami	4 065	2 075
- należności spisane bez odpisów	38	112
- wycena sald odpisów w oddziale zagranicznym	112	-
Stan odpisów aktualizujących wartość należności na koniec okresu	118 779	125 582

Struktura wiekowa przeterminowanych należności z tytułu dostaw i usług

Poniższa tabela prezentuje analizę wiekową należności z tytułu dostaw i usług, które są przeterminowane na dzień sprawozdawczy, lecz w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości. Na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku nie wystąpiły przeterminowane pozostałe należności, dla których nie dokonano odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości.

Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane, niespłacone w okresie	31.12.2015	31.12.2014
- do 1 miesiąca	29 684	19 241
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	9 428	4 718
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	1 058	5 128
- powyżej 6 miesięcy do 1 roku	2 008	1 346
- powyżej 1 roku	28 263	26 584
Należności ogółem (netto)	70 441	57 017

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Nie występuje koncentracja ryzyka kredytowego z tytułu należności handlowych, uwzględniając fakt, iż głównym klientem Spółki jest urząd administracji rządowej.

Wartość godziwa należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności odpowiada w przybliżeniu ich wartości bilansowej. Na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku nie wystąpiły przeterminowane pozostałe należności, dla których nie dokonano odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości.

Należności, które nie zostały objęte odpisem aktualizującym i nie są przeterminowane, nie wykazują wysokiego ryzyka kredytowego.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku nie zostały również ustanowione żadne zabezpieczenia na tych aktywach.

18. Zapasy

	31.12.2015	31.12.2014
Materiały	79 035	55 179
Półprodukty i produkty w toku	294	366
Produkty gotowe	-	-
Towary	-	-
Wartość netto zapasów na koniec okresu	79 329	55 545
Odpisy aktualizujące wartość zapasów na koniec okresu	1 717	385
Wartość brutto zapasów na koniec okresu	81 046	55 930

Odpisy aktualizujące wartość zapasów

	2015	2014
Odpisy aktualizujące wartość zapasów na początek okresu	385	385
Dokonane w pozostałe koszty operacyjne (nota 32)	1 332	-
Odwrócone w pozostałe przychody operacyjne	-	-
Wykorzystane	-	-
Odpisy aktualizujące wartość zapasów na koniec okresu	1 717	385

Na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku nie występowały żadne obciążenia zapasów o charakterze praworzeczym i obligacyjnym. Spółka nie posiadała również odsetek skapitalizowanych w zapasach.

Oczekiwany okres wykorzystania całości zapasów na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku nie przekracza 12 miesięcy.

19. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31.12.2015	31.12.2014
Środki pieniężne w kasie	23	4
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	1 980 590	1 402 638
– rachunki bieżące	47 931	15 420
– depozyty overnight (jednodniowe)	1 928 342	157 100
– inne depozyty	4 317	1 230 118
Inne środki pieniężne	2 523	1 328
Środki pieniężne, ogółem	1 983 136	1 403 970
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty o ograniczonej możliwości dysponowania	(47 770)	(42 036)
Środki pieniężne dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych	1 935 366	1 361 934

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów o ograniczonej możliwości dysponowania stanowią środki pieniężne konsorcjów w części przypadającej na współkonsorcjantów.

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Krótkoterminowe lokaty bankowe oraz inwestycje o wysokim stopniu płynności zaliczane do środków pieniężnych ich ekwiwalentów to przede wszystkim: lokaty typu „overnight” oraz krótkoterminowe depozyty o okresie zapadalności od 2 do 365 dni, o średniej efektywnej stopie procentowej wynoszącej na dzień 31 grudnia 2015 roku 1,7% p.a. dla depozytów w PLN (na dzień 31 grudnia 2014 roku 2,01% p.a. dla depozytów w PLN). Przeciętny termin zapadalności tych depozytów wynosi 76 dni (31 grudnia 2014 roku: 36 dni).

20. Kapitały

Kapitał akcyjny Spółki składa się z 25 530 098 akcji o łącznej wartości 127 650 tysięcy złotych. Struktura kapitału zakładowego Spółki na dzień 31 grudnia 2015 roku przedstawia się następująco:

Seria / emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej
A	zwykłe/ imienne	Brak	Brak	2 350	12
A	zwykłe/na okaziciela	Brak	Brak	2 997 650	14 988
B	zwykłe/na okaziciela	Brak	Brak	2 000 000	10 000
C	zwykłe/na okaziciela	Brak	Brak	1 900 285	9 501
D	zwykłe/na okaziciela	Brak	Brak	1 725 072	8 625
E	zwykłe/na okaziciela	Brak	Brak	2 000 000	10 001
F	zwykłe/na okaziciela	Brak	Brak	5 312 678	26 563
G	zwykłe/na okaziciela	Brak	Brak	2 217 549	11 088
H	zwykłe/na okaziciela	Brak	Brak	1 448 554	7 243
I	zwykłe/na okaziciela	Brak	Brak	186 250	931
K	zwykłe/na okaziciela	Brak	Brak	1 484 693	7 423
L	zwykłe/na okaziciela	Brak	Brak	4 255 017	21 275
Ogółem				25 530 098	127 650

Liczba akcji składających się na zatwierdzony kapitał jest równa liczbie akcji wyemitowanych. Wartość nominalna jednej akcji wynosi 5 złotych. Spółka nie posiada akcji własnych. Żadne akcje nie zostały zarezerwowane dla potrzeb emisji z tytułu realizacji opcji i umów sprzedaży.

Na dzień przejścia na MSSF Spółka skorygowała wartość kapitału zakładowego oraz nadwyżki ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej za okres, w którym gospodarka polska należała do hiperinflacyjnych. Skutki przeliczenia oraz uzgodnienie wartości wykazanych w księgach oraz dokumentach korporacyjnych Spółki na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku do wartości wykazanych w sprawozdaniu finansowym ujęte zostały w poniższej tabeli:

	31.12.2015	31.12.2014
Kapitał zakładowy	127 650	127 650
Przeliczenie kapitałów w związku z hiperinflacją	18 198	18 198
Wartość wykazana w sprawozdaniu finansowym	145 848	145 848

Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	31.12.2015	31.12.2014
Kapitał według ewidencji księgowej	78 119	78 119
Przeliczenie kapitałów w związku z hiperinflacją	2 080	2 080
Wartość wykazana w sprawozdaniu finansowym	80 199	80 199

Wartość, o jaką kapitał podstawowy oraz nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej zostały skorygowane w związku z hiperinflacją została ujęta w pozycji „zysk (strata) z lat ubiegłych” w kapitale własnym.

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Pozostałe kapitały rezerwowe	31.12.2015	31.12.2014
Utworzony ustawowo	42 550	42 550
Utworzony zgodnie ze statutem / umową, ponad wymaganą ustawowo (minimalną) wartość z tytułu aktualizacji wyceny	4 244	10 052
Zyski (straty) aktuarialne	(1 762)	(1 321)
Płatności w formie akcji	7 351	6 713
Pozostałe	1 526	1 526
Ogółem	53 909	59 520

Zyski (straty) zatrzymane	31.12.2015	31.12.2014
Korekty MSSF	-	(5 808)
Zyski zatrzymane stanowiące kapitał zapasowy	745	665
Wynik roku bieżącego	208 008	156 069
Ogółem	208 753	150 926

21. Kredyty, pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania

	31.12.2015	31.12.2014
Długoterminowe		
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	11 551	12 313
	11 551	12 313
Krótkoterminowe		
Kredyty bankowe i pożyczki	8 754	8 662
Naliczone odsetki od kredytów i pożyczek krótkoterminowych	6	8
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	9 622	11 731
	18 382	20 401
Ogółem	29 933	32 714

21.1 Kredyty bankowe i pożyczki

Na podstawie umowy zawartej w dniu 1 grudnia 2004 roku Budimex SA otrzymał od spółki Ferrovial Infraestructuras SA (obecnie Cintra Infraestructuras SA) pożyczkę w wysokości 1 500 tysięcy euro, która została udzielona na opłacenie podwyższenia kapitału w spółce Inversora de Autopistas del Levante S.L. Spółka Inversora de Autopistas del Levante S.L. została utworzona w dniu 23 czerwca 2004 roku jako 100% udziałowiec Autopista Madrid Levante Concesionaria Española SA, której przedmiotem działalności jest budowanie, konserwacja i eksploatawanie płatnej autostrady Ocaña – La Roda oraz bezpłatnej drogi szybkiego ruchu A-42, odcinek N301, Atalaya del Cañavate. Zgodnie z warunkami umowy, pożyczka została udzielona na okres 12 miesięcy od dnia jej zawarcia z możliwością przedłużenia tego terminu. W przypadku sprzedaży udziałów w spółce Inversora de Autopistas del Levante S.L. pożyczka stanie się natychmiast wymagalna. W dniu 1 grudnia 2015 roku termin spłaty pożyczki został przedłużony o kolejny rok, a wartość pożyczki została zwiększona o kwotę naliczonych na ten dzień odsetek.

Wartość bilansowa pożyczki zbliżona jest do jej wartości godziwej.

Jednocześnie, Spółka na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku posiadała zawarte z bankami umowy kredytu w rachunku bieżącym, które na dzień bilansowy nie były wykorzystane.

W okresie objętym sprawozdaniem nie wystąpiło niewywiązanie się ze spłaty kapitału, odsetek lub innych warunków z tytułu powyższej pożyczki. Spółka nie naruszyła warunków umów ani nie renegecjowała warunków dotyczących zobowiązań z tytułu pożyczki przed dniem zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego.

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

21.2 Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

Spółka zawarła z Millenium Leasing Sp. z o.o. oraz Konica Minolta Business Solutions Polska Sp. z o.o. umowy leasingu finansowego dotyczące finansowania głównie maszyn i urządzeń technicznych, a także środków transportu. Na dzień 31 grudnia 2015 roku wartość netto maszyn i urządzeń technicznych użytkowanych w leasingu finansowym wynosiła 27 551 tysięcy złotych, natomiast środków transportu 1 814 tysięcy złotych oraz innych środków trwałych 21 tysięcy złotych (nota 10). Przedmioty leasingu zostały udostępnione na okresy 36 - 60 miesięcy. Po upływie tych terminów oraz wywiązaniu się ze zobowiązań Spółka ma prawo nabyć niektóre przedmioty leasingu za cenę równą wartości końcowej przedmiotu leasingu. Zabezpieczeniem wykonania części zobowiązań wynikających z umowy jest weksel in blanco wystawiony przez Spółkę wraz z pisemnym upoważnieniem do jego wypełnienia. Przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu powyższych umów oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto na dzień 31 grudnia 2015 roku wynoszą:

	Minimalne opłaty leasingowe	Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych
– poniżej 1 roku	10 305	9 622
– od 1 do 5 lat	12 283	11 551
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, ogółem	22 588	21 173
w tym przyszłe koszty finansowe z tytułu leasingu finansowego	(1 415)	-
Wartość bieżąca	21 173	21 173

Spółka ma możliwość dokonania wcześniejszej spłaty pozostałych zobowiązań z tytułu leasingu finansowego. W umowach leasingowych nie zostały zawarte klauzule przewidujące kary za wcześniejszą spłatę tych zobowiązań.

Ryzyko zmiany stopy procentowej

Efektywne stopy procentowe na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku oraz były następujące:

	31.12.2015		31.12.2014	
	PLN	EUR	PLN	EUR
Kredyty bankowe i pożyczki	-	1,08%	-	1,08%
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	3,03%	-	3,52%	-

22. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

	31.12.2015	31.12.2014
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	250 034	259 054
Koszty niezafakturowane	463 364	445 347
Zobowiązania z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych	61 149	93 428
Zobowiązania z tytułu rozliczenia konsorcjów	41 490	35 149
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	4 954	4 477
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	194 727	190 447
Pozostałe zobowiązania	3 419	2 204
Zobowiązania ogółem	1 019 137	1 030 106

	31.12.2015	31.12.2014
Rozliczenia międzyokresowe kosztów		
Koszty niewypłaconych premii	147 690	147 710
Koszty niewykorzystanych urlopów	34 210	32 590
Koszty zakończenia budów	12 784	9 934
Pozostałe	43	213
Ogółem	194 727	190 447

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Wszystkie zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku ujęte zostały w ramach zobowiązań krótkoterminowych, gdyż zostaną rozliczone w trakcie normalnego cyklu operacyjnego Spółki.

Zobowiązania finansowe obejmują zobowiązania z tytułu dostaw i usług, koszty niezafakturowane, zobowiązania z tytułu wynagrodzeń, zobowiązania z tytułu rozliczenia konsorcjów oraz międzyokresowe rozliczenia kosztów z tytułu niewykorzystanych urlopów i premii pracowniczych.

Zobowiązania niefinansowe obejmują zobowiązania z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych, międzyokresowe rozliczenia kosztów z tytułu kosztów zakończenia budów oraz pozostałe zobowiązania.

23. Odroczonego podatek dochodowy

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31.12.2015	31.12.2014
– przypadające do realizacji po upływie 12 miesięcy	214 597	238 017
– przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy	230 523	155 350
Ogółem	445 120	393 367
Kompensata	(43 296)	(47 340)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego po kompensacie	401 824	346 027

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31.12.2015	31.12.2014
– przypadająca do uregulowania po upływie 12 miesięcy	11 750	32 259
– przypadająca do uregulowania w ciągu 12 miesięcy	31 546	15 081
Ogółem	43 296	47 340
Kompensata	(43 296)	(47 340)
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego po kompensacie	-	-

Zmiany stanu netto odroczonego podatku dochodowego przedstawiają się w sposób następujący:

	2015	2014
Stan na początek roku	346 027	320 564
Uznanie / (obciążenie) wyniku finansowego (nota 34)	55 694	25 290
Uznanie / (obciążenie) pozostałych całkowitych dochodów	103	173
Stan na koniec roku	401 824	346 027

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w oparciu o stawkę 19% dla dodatnich i ujemnych różnic przejściowych dotyczących krajowych składników aktywów i zobowiązań, natomiast dla różnic przejściowych w przypadku pozycji bilansowych dotyczących jednostek działających za granicą – w oparciu o stawki podatkowe kraju będącego podstawowym środowiskiem gospodarczym, w którym działa jednostka oraz reguluje zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku nie wystąpiły ujemne różnice przejściowe, w związku z którymi nie ujęto w sprawozdaniu z sytuacji finansowej składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego (na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosiły 423 tysiące złotych i dotyczyły odpisów aktualizujących wartość należności).

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Zmiana stanu aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (według tytułów), przedstawia się w sposób następujący:

	rezerwa na straty na kontraktach	koszty kontraktów związane z przychodami przyszłych okresów	rezerwa na koszty niezafakturowanych usług	odpisy aktualizujące należności	wycena kontraktów budowlanych	strata podatkowa	rezerwa na premie	rezerwa na niewykorzystane urlopy	rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy dla pracowników	rezerwa na naprawy gwarancyjne	inne rezerwy na zobowiązania	pozostałe	Ogółem
Stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na dzień 01.01.2014	39 715	39 561	42 872	12 853	91 912	27 730	21 229	4 918	787	30 324	36 564	11 425	359 890
Zwiększenia:	45 214	-	-	-	-	-	6 442	993	239	5 834	9 374	-	68 096
różnice przejściowe odniesione w całkowite dochody	-	-	-	-	-	-	-	-	173	-	-	-	173
uznanie wyniku finansowego z tyt. zmiany stanu różnic przejściowych	45 214	-	-	-	-	-	6 442	993	66	5 834	9 374	-	67 923
Zmniejszenia:	-	1 003	401	141	2 255	27 730	-	-	-	-	-	3 089	34 619
obciążenie wyniku finansowego z tyt. zmiany stanu różnic przejściowych	-	1 003	401	141	2 255	27 730	-	-	-	-	-	3 089	34 619
Stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na dzień 31.12.2014	84 929	38 558	42 471	12 712	89 657	-	27 671	5 911	1 026	36 158	45 938	8 336	393 367
Zwiększenia:	34 662	-	-	-	25 031	-	-	70	168	3 535	5 073	86	68 625
różnice przejściowe odniesione w całkowite dochody	-	-	-	-	-	-	-	-	103	-	-	86	189
uznanie wyniku finansowego z tyt. zmiany stanu różnic przejściowych	34 662	-	-	-	25 031	-	-	70	65	3 535	5 073	-	68 436
Zmniejszenia:	-	12 848	1 176	917	-	-	123	-	-	-	-	1 808	16 872
obciążenie wyniku finansowego z tyt. zmiany stanu różnic przejściowych	-	12 848	1 176	917	-	-	123	-	-	-	-	1 808	16 872
Stan aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego na dzień 31.12.2015	119 591	25 710	41 295	11 795	114 688	-	27 548	5 981	1 194	39 693	51 011	6 614	445 120

*(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)***Zmiana stanu rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego (według tytułów), przedstawia się w sposób następujący:**

	wycena kontraktów budowlanych	dotądnie niezrealizowane różnice kursowe	odsetki naliczone	leasing	wycena instrumentów pochodnych	dyskonto kaucji	pozostałe	Ogółem
Stan rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego na dzień 01.01.2014	27 489	82	155	7 642	5	3 659	294	39 326
Zwiększenia:	5 179	-	126	-	82	-	4 534	9 921
uznanie wyniku finansowego z tyt. zmiany stanu różnic przejściowych	5 179	-	126	-	82	-	4 534	9 921
Zmniejszenia:	-	39	-	497	-	1 371	-	1 907
obciążenie wyniku finansowego z tyt. zmiany stanu różnic przejściowych	-	39	-	497	-	1 371	-	1 907
Stan rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego na dzień 31.12.2014	32 668	43	281	7 145	87	2 288	4 828	47 340
Zwiększenia:	-	-	511	-	137	813	-	1 461
uznanie wyniku finansowego z tyt. zmiany stanu różnic przejściowych	-	-	511	-	137	813	-	1 461
Zmniejszenia:	3 458	2	-	748	-	-	1 297	5 505
obciążenie wyniku finansowego z tyt. zmiany stanu różnic przejściowych	3 458	2	-	748	-	-	1 297	5 505
Stan rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego na dzień 31.12.2015	29 210	41	792	6 397	224	3 101	3 531	43 296

24. Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych

Pracownicy Spółki na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku korzystali z odpraw emerytalno-rentowych. Odprawy emerytalno-rentowe wypłacane są pracownikom w przypadku odejścia na rentę lub emeryturę. Należna kwota odprawy jest iloczynem podstawy wymiaru nagrody z dnia nabycia uprawnienia do wypłaty i odpowiedniego, rosnącego wraz ze stażem pracy danego pracownika, współczynnika.

Obowiązek wypłaty odpraw emerytalno-rentowych zwykle naraża Spółkę na ryzyko aktuarialne obejmujące:

Ryzyko stopy procentowej - bieżącą wartość zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych oblicza się przy pomocy stopy dyskonta określonej przez odniesienie do poziomu rentowności dostępnych na rynku obligacji skarbowych, jako że w Polsce nie występują wysoce płynne obligacje komercyjne o niskim stopniu ryzyka. Spadek oprocentowania obligacji powoduje zwiększenie zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych.

Ryzyko wynagrodzeń - bieżącą wartość zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych oblicza się przez odniesienie do przyszłego poziomu wynagrodzeń pracowników Spółki. Wobec tego wzrost wynagrodzeń pracowników spowoduje zwiększenie wartości zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych.

Ryzyko długowieczności - bieżącą wartość zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych oblicza się przez odniesienie do najlepszych szacunków śmiertelności pracowników w okresie zatrudnienia. Zwiększenie oczekiwanej długości trwania życia pracowników spowoduje wzrost wartości zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych.

Ryzyko zmiany wieku emerytalnego - bieżącą wartość zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych oblicza się w oparciu o obowiązujący w Polsce wiek emerytalny. W przypadku dalszego podniesienia wieku emerytalnego bieżąca wartość zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych spadnie.

Ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych:

	31.12.2015	31.12.2014
Odprawy emerytalno-rentowe, w tym:	6 284	5 399
– wartość bieżąca zobowiązania na dzień bilansowy	6 284	5 399
– zyski / (straty) aktuarialne nieujęte na dzień bilansowy	-	-
– koszty przeszłego zatrudnienia nieujęte na dzień bilansowy	-	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych ogółem	6 284	5 399
w tym:		
– część długoterminowa	5 358	4 407
– część krótkoterminowa	926	992

Główne przyjęte założenia aktuarialne (w tabeli poniżej podano zakresy stóp przyjętych przez aktuarium):

	31.12.2015	31.12.2014
Stopa dyskonta	1,51% – 2,33%	1,61% – 2,38%
Przewidywana inflacja	-0,8% – 1,5%	1,1% – 1,6%
Przewidywany przyszły wzrost wynagrodzeń	4,50% – 5,60%	3,50% – 4,60%

Założenia odnośnie śmiertelności zostały oparte o tablice trwania życia dla Polski za rok 2013 opublikowane przez Główny Urząd Statystyczny (dla wyceny przeprowadzonej na 31 grudnia 2015 i 2014 roku).

Ostatnia wycena została wykonana przez niezależnego aktuarium na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Zmiany stanu zobowiązania z tytułu odpraw emerytalno-rentowych ujęte zostały w poniższej tabeli:

	2015	2014
Wartość bieżąca zobowiązania na początek okresu	5 399	4 143
Koszty odsetek	101	131
Koszty zatrudnienia	551	432
Wypłacone świadczenia	(311)	(216)
(Zyski) / straty aktuarialne, w tym wynikające z:	544	909
- zmiany założeń	647	998
- inne	(103)	(89)
Wartość bieżąca zobowiązania na koniec okresu	6 284	5 399

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Obciążenia rachunku wyników z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych przedstawiają się następująco:

	2015	2014
Koszty zatrudnienia	551	432
Koszty odsetek	101	131
Koszty ujęte w rachunku zysków i strat - koszty ogólnego zarządu (nota 31)	652	563
(Zyski) / straty aktuarialne do ujęcia w okresie	544	909
Koszty ujęte w innych całkowitych dochodach	544	909

Analiza wrażliwości

Znaczące założenia aktuarialne przyjęte przy obliczaniu zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych obejmują stopę dyskonta, prognozowany wzrost wynagrodzeń oraz rotację pracowników.

Analiza wrażliwości na zmiany stóp procentowych

Wzrost założonej stopy dyskonta o 1 punkt procentowy spowodowałaby spadek zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych o 711 tysięcy złotych, natomiast spadek założonej stopy dyskonta o 1 punkt procentowy spowodowałaby wzrost zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych o 890 tysięcy.

Analiza wrażliwości na zmiany stopy wzrostu wynagrodzeń

Wzrost założonej stopy wzrostu wynagrodzeń o 1 punkt procentowy spowodowałaby wzrost zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych o 849 tysięcy złotych, natomiast spadek założonej stopy wzrostu wynagrodzeń o 1 punkt procentowy spowodowałaby spadek zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych o 697 tysięcy złotych.

Analiza wrażliwości na zmiany rotacji pracowników

Wzrost założonej rotacji pracowników o 1 punkt procentowy spowodowałaby spadek zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych o 776 tysięcy złotych, natomiast spadek założonej rotacji pracowników o 1 punkt procentowy spowodowałaby wzrost zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych o 971 tysięcy złotych.

Powyższa analiza wrażliwości nie musi być reprezentatywnym przedstawieniem faktycznych zmian wysokości zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych. Jest mało prawdopodobne, by zmiany poszczególnych założeń występowały w izolacji od innych, ponieważ niektóre założenia mogą być skorelowane.

Metody ani założenia wykorzystywane do przygotowania analizy wrażliwości nie zmieniły się istotnie w porównaniu do roku ubiegłego.

25. Rezerwy na zobowiązania i inne obciążenia

Naprawy gwarancyjne	31.12.2015	31.12.2014
stan na początek okresu	154 125	125 307
utworzenie	48 518	63 685
rozwiązanie:	49 148	34 867
- aktualizacja wyceny rezerwy	7 767	15 869
- przeniesienie do krótkoterminowych	41 381	18 998
Pozostałe rezerwy długoterminowe, razem	153 495	154 125

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Krótkoterminowe rezerwy na zobowiązania i inne obciążenia	31.12.2015	31.12.2014
Sprawy sądowe		
stan na początek okresu	25 629	35 703
utworzenie	779	3 689
wykorzystanie	-	1 733
rozwiązanie	318	12 030
stan na koniec okresu	26 090	25 629
Naprawy gwarancyjne		
stan na początek okresu	39 575	38 269
utworzenie	755	-
przeniesienie z długoterminowych	41 381	18 998
wykorzystanie	22 392	17 692
stan na koniec okresu	59 319	39 575
Rezerwy na kary / odszkodowania		
stan na początek okresu	38 683	39 005
utworzenie	11 212	12 324
wykorzystanie	-	3 010
rozwiązanie	4 340	9 636
stan na koniec okresu	45 555	38 683
Restrukturyzacja		
stan na początek okresu	2 769	2 769
wykorzystanie	-	-
rozwiązanie	2 769	-
stan na koniec okresu	0	2 769
Pozostałe rezerwy krótkoterminowe, razem	130 964	106 656

Utworzenie / (odwrócenie) rezerw na sprawy sądowe i odszkodowania oraz rezerw na restrukturyzację zostało ujęte w pozostałych kosztach operacyjnych (nota 32), natomiast utworzenie / (odwrócenie) rezerw na naprawy gwarancyjne w kosztach operacyjnych.

26. Kontrakty budowlane

Poniższe dane dotyczą kontraktów wycenianych przez Spółkę zgodnie z metodą zaawansowania realizacji umowy o usługę budowlaną.

Wybrane dane bilansowe:

	31.12.2015	31.12.2014
Aktywa		
Kwoty należne od odbiorców z tytułu umów o budowę, w tym:	155 241	165 648
– wycena kontraktów	155 241	165 648
Zobowiązania		
Kwoty należne odbiorcom z tytułu umów o budowę, w tym:	1 229 015	910 183
– wycena kontraktów	599 589	463 187
– rezerwa na straty na kontraktach	629 426	446 996
Otrzymane zaliczki na realizowane kontrakty (nota 27)	459 556	245 101

Wartość godziwa kwot należnych od odbiorców, jak i kwot należnych odbiorcom z tytułu umów o budowę jest zbliżona do ich wartości bilansowej.

Wybrane dane – rachunek zysków i strat:

	2015	2014
Przychody z tytułu umów o budowę	4 596 076	4 399 783
Koszty z tytułu umów o budowę	4 231 978	4 080 242
Zysk brutto	364 098	319 541

27. Przychody przyszłych okresów

Przychody przyszłych okresów obejmują:

	31.12.2015	31.12.2014
- zaliczki na realizowane kontrakty	459 556	245 101
- pozostałe	5 060	2 885
Ogółem	464 616	247 986

Wszystkie zaliczki otrzymane i pozostałe przychody przyszłych okresów na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku zostały ujęte w ramach zobowiązań krótkoterminowych, gdyż zostaną rozliczone w trakcie normalnego cyklu operacyjnego Spółki.

28. Kaucje z tytułu umów o budowę

	31.12.2015	31.12.2014
Zatrzymane przez odbiorców – do zwrotu po upływie 12 miesięcy	35 404	35 616
Zatrzymane przez odbiorców – do zwrotu w ciągu 12 miesięcy	25 649	20 044
Ogółem kaucje z tytułu umów o budowę zatrzymane przez odbiorców	61 053	55 660
Zatrzymane dostawcom – do zwrotu po upływie 12 miesięcy	196 185	165 288
Zatrzymane dostawcom – do zwrotu w ciągu 12 miesięcy	158 641	191 520
Ogółem kaucje z tytułu umów o budowę zatrzymane dostawcom	354 826	356 808

Kaucje z tytułu umów o budowę o okresie zapłaty powyżej jednego roku podlegają dyskontowaniu i są wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości bieżącej. Poniższe zestawienie wskazuje skutki dyskontowania ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz rachunkach zysków i strat Spółki za poszczególne okresy. Podane kwoty dyskonta obniżają odpowiednio wartość nominalną należności i zobowiązań z tytułu kaucji. Ponadto w sprawozdaniu z sytuacji finansowej rozpoznany jest podatek odroczony od podanych kwot wyliczony według obowiązującej w Polsce stawki podatkowej 19% oraz od efektu zmiany wartości dyskonta w rachunku zysków i strat.

	31.12.2015	31.12.2014
Dyskonto kaucji długoterminowych z tytułu umów o budowę zatrzymanych przez odbiorców	897	934
Dyskonto kaucji długoterminowych z tytułu umów o budowę zatrzymanych dostawcom	16 322	12 043

Dyskonto ujęte w rachunku zysków i strat:

	2015	2014
Pomniejszenie przychodów ze sprzedaży	(767)	(465)
Pomniejszenie kosztu sprzedanych usług	9 941	10 247
Ogółem korekta marży brutto	9 174	9 782
Korekta przychodów / (kosztów) finansowych (nota 33)	(4 858)	(15 794)
Podatek odroczony rozpoznany od powyższych korekt	(820)	1 142
Wpływ netto na rachunek zysków i strat	3 496	(4 870)

Wartość godziwa kaucji zatrzymanych zarówno przez odbiorców, jak i przez dostawców jest zbliżona do ich wartości bilansowej.

Struktura wiekowa przeterminowanych kaucji z tytułu umów o budowę (wartości nominalne przed dyskontowaniem)

Poniższa tabela prezentuje analizę wiekową kaucji z tytułu umów o budowę, które są przeterminowane na dzień sprawozdawczy, lecz w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości:

	31.12.2015	31.12.2014
– do 1 miesiąca	435	1 816
– powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	691	213
– powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	1 472	358
– powyżej 6 miesięcy do 1 roku	500	1 104
– powyżej 1 roku	1 467	6 632
Ogółem kaucje z tytułu umów o budowę przeterminowane	4 565	10 123

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość kaucji zatrzymanych przez odbiorców	31.12.2015	31.12.2014
stan na początek okresu	7 660	8 200
zwiększenia	-	-
zmniejszenia:	(2 936)	(540)
- spłata należności przez dłużników (nota 32)	(2 936)	(540)
Stan odpisów aktualizujących wartość należności na koniec okresu	4 724	7 660

29. Przychody ze sprzedaży

Przychody netto ze sprzedaży - struktura rzeczowa	2015	2014
przychody ze sprzedaży robót budowlano - montażowych	4 743 249	4 516 747
przychody ze sprzedaży pozostałych usług	20 700	29 878
przychody ze sprzedaży wyrobów gotowych	-	-
przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	4 726	6 140
Przychody netto ze sprzedaży ogółem	4 768 675	4 552 765

30. Koszty według rodzaju

	2015	2014
Amortyzacja, w tym:	19 408	20 269
– rzeczowych aktywów trwałych (nota 10)	17 703	18 908
– nieruchomości inwestycyjnych (nota 11)	165	124
– wartości niematerialnych (nota 13)	1 540	1 237
Koszty świadczeń pracowniczych (nota 31)	589 030	546 627
Zużycie materiałów i energii	1 119 356	1 166 398
Usługi obce	2 282 549	2 197 269
Podatki i opłaty	2 802	2 182
Koszty reklamy i wydatki reprezentacyjne	2 950	2 889
Ubezpieczenia majątkowe i osobowe	9 346	10 588
Zmiana stanu rezerwy na straty na kontraktach budowlanych (nota 26)	182 430	237 971
Inne koszty rodzajowe	328 933	187 606
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	(11 157)	(10 884)
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	(172 749)	(161 892)
Zmiana stanu produktów i produkcji w toku	64	(271)
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (wielkość ujemna)	-	-
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	4 352 962	4 198 752
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	2 220	1 304
Koszty sprzedanych produktów i usług oraz towarów i materiałów	4 355 182	4 200 056

31. Koszty świadczeń pracowniczych

	2015	2014
Koszty wynagrodzeń, w tym m.in.:	496 053	464 529
– koszty świadczeń emerytalno-rentowych (nota 24)	652	563
– koszty płatności w formie akcji (nota 38)	2 125	2 195
– koszty świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy	2 033	1 358
Koszty ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń, w tym m.in.:	92 977	82 098
– koszty ubezpieczeń społecznych	71 270	60 330
– koszty świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy	331	202
Ogółem koszty świadczeń pracowniczych ujęte w kosztach rodzajowych (nota 30)	589 030	546 627

32. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne	2015	2014
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	13 920	1 492
Odwrocenie odpisów aktualizujących, w tym:	9 626	5 004
– należności (w wyniku spłaty należności przez dłużników) (nota 17, 28)	9 626	5 004
Rozwiązanie rezerw, w tym:	7 427	21 666
– na sprawy sądowe (nota 25)	318	12 030
– na kary i odszkodowania (nota 25)	4 340	9 636
– na restrukturyzację (nota 25)	2 769	-
Otrzymane kary / odszkodowania	14 647	26 591
Odpis przedawnionych zobowiązań	3 682	1 751
Zysk z pochodnych instrumentów finansowych (nota 16.1)	2 314	-
Pozostałe	585	975
Ogółem	52 201	57 479

Pozostałe koszty operacyjne	2015	2014
Odpisy aktualizujące, w tym:	5 434	5 742
– należności (nota 17)	4 102	5 742
– zapasy (nota 18)	1 332	-
Utworzenie rezerw, w tym:	11 991	16 013
– na sprawy sądowe (nota 25)	779	3 689
– na kary i odszkodowania (nota 25)	11 212	12 324
Wyplacone odszkodowania i kary umowne	14 753	9 228
Opłaty sądowe i egzekucje, koszty postępowania sądowego	944	1 381
Strata z pochodnych instrumentów finansowych (nota 16.1)	-	2 752
Pozostałe	856	726
Ogółem	33 978	35 842

33. Przychody i koszty finansowe

Przychody finansowe	2015	2014
Przychody odsetkowe od instrumentów finansowych, w tym:	24 811	18 574
– od lokat bankowych oraz środków na rachunkach bankowych	21 865	17 509
– od udzielonych pożyczek	2 946	1 065
Pozostałe przychody odsetkowe, w tym:	5 409	8 875
– przychody odsetkowe z tytułu otrzymanych skont i za zwłokę	5 396	8 867
– odsetki z pozostałych tytułów	13	8
Zysk ze zbycia aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	1 836	-
Dywidendy i udziały w zyskach	11 361	41
Dodatnie różnice kursowe	251	-
Ogółem	43 668	27 490

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Koszty finansowe	2015	2014
Koszty odsetkowe od instrumentów finansowych, w tym:	758	1 046
– z tytułu otrzymanych pożyczek, kredytów i innych zewnętrznych źródeł finansowania	90	104
– z tytułu umów leasingowych	668	942
Pozostałe koszty odsetkowe, w tym:	1 551	2 513
– odsetki zapłacone dostawcom za zwłokę oraz z tytułu skont	1 217	2 504
– inne odsetki	334	9
Aktualizacja aktywów finansowych	5 054	-
Nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi	-	357
Dyskonto kaucji z tytułu umów o budowę (nota 28)	4 858	15 794
Koszty prowizji i gwarancji bankowych	20 011	13 431
Pozostałe	337	-
Ogółem	32 569	33 141

W 2015 roku Spółka utworzyła odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości akcji spółki Budimex Kolejnictwo SA w wysokości 5 054 tysięcy złotych. Wartość odzyskiwalna została ustalona na podstawie wyliczeń wartości użytkowej.

34. Podatek dochodowy

	2015	2014
Zysk (strata) brutto	258 909	195 919
Różnice pomiędzy zyskiem (stratą) brutto a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym (wg tytułów):	287 175	266 122
- trwałe różnice pomiędzy zyskiem brutto a dochodem do opodatkowania	2 889	3 803
- przejściowe różnice między zyskiem brutto a dochodem do opodatkowania	296 681	272 412
- inne różnice	(12 395)	(10 093)
Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym	546 084	462 041
Podatek dochodowy według obowiązującej stawki 19%	103 756	87 788
Podatek dochodowy zapłacony od zysków osiągniętych za granicą	1 622	3 999
Zwiększenia, zaniechania, zwolnienia, odliczenia i obniżki podatku	1 135	(27 579)
Korekty podatku dochodowego za poprzednie okresy	82	932
Podatek dochodowy bieżący	106 595	65 140

	2015	2014
Podatek dochodowy bieżący	106 595	65 140
Podatek odroczony (nota 23)	(55 694)	(25 290)
Obciążenie / (uznanie) wyniku finansowego	50 901	39 850

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Podatek dochodowy od zysku przed opodatkowaniem Spółki różni się w następujący sposób od teoretycznej kwoty uzyskanej przy zastosowaniu średniej ważonej stawki podatku:

	2015	2014
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem	258 909	195 919
Podatek wyliczony według stawek krajowych	49 193	37 225
Różnice w opodatkowaniu dochodów zagranicznych	(394)	(320)
Korekty bieżącego podatku dochodowego za poprzednie okresy	82	932
Podatkowe skutki trwałych różnic pomiędzy zyskiem brutto a dochodem do opodatkowania	549	723
Wykorzystanie uprzednio nierozpoznanych strat podatkowych lub ujemnej różnicy przejściowej poprzedniego okresu	(212)	(372)
Ujemne różnice przejściowe, nierozliczone straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe, w związku z którymi nie rozpoznano w sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	43	423
Obciążenie / (uznanie) wyniku finansowego z tytułu podatku od działalności przemysłowej i handlowej w Niemczech	1 640	1 239
Obciążenie / (uznanie) wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego	50 901	39 850
<i>Efektywna stawka podatkowa</i>	<i>19,66%</i>	<i>20,34%</i>

35. Zysk / (strata) na akcję

Podstawowy

Podstawowy zysk / (strata) na akcję wyliczany jest jako iloraz zysku / (straty) netto oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w trakcie roku (nota 20).

	2015	2014
Zysk / (strata) netto	208 008	156 069
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	25 530 098	25 530 098
Podstawowy zysk / (strata) na akcję (w zł na jedną akcję)	8,15	6,11

Rozwodniony

Rozwodniony zysk / (strata) na akcję w obu okresach był równy podstawowemu zyskowi na akcję.

36. Dywidenda na akcję

W dniu 25 maja 2015 roku Spółka dokonała wypłaty dywidendy w kwocie 155 989 tysięcy złotych, na którą przeznaczono jednostkowy zysk netto za okres od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku, tj. 6,11 złotych brutto na jedną akcję. Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2015 roku Zarząd Budimex SA nie podjął uchwały w sprawie rekomendacji podziału zysku za 2015 rok.

37. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Pozostałe korekty w działalności operacyjnej w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych obejmują następujące pozycje:

	2015	2014
Różnice kursowe z przeliczenia oddziałów zagranicznych	123	21
Płatności w formie akcji (nota 38)	638	1 343
Pozostałe	(89)	(615)
Ogółem	672	749

Transakcje niepieniężne

W 2015 roku transakcje niepieniężne dotyczące działalności inwestycyjnej i finansowej, które nie zostały wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych obejmowały zwiększenia i zmniejszenia rzeczowych aktywów trwałych o łącznej wartości 386 tysięcy złotych użytkowanych na podstawie umów leasingu finansowego oraz utworzenie odpisu aktualizującego aktywa finansowe o wartości 5 054 tysiące złotych (nota 15).

W 2014 roku transakcje niepieniężne dotyczące działalności inwestycyjnej i finansowej, które nie zostały wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych obejmowały wyłącznie nabycie rzeczowych aktywów trwałych o wartości 7 391 tysięcy złotych w formie leasingu finansowego.

38. Płatności w formie akcji

W 2010 roku Ferrovial SA ustanowił program przyznania bezpłatnych akcji, który jest klasyfikowany jako transakcja płatności w formie akcji rozliczana w instrumentach kapitałowych.

W ramach programu członkom Zarządu Budimex SA i wyższej kadrze kierowniczej corocznie przyznawane są akcje Ferrovial SA, których ostateczne rozliczenie następuje po 3 latach od dnia przyznania i jest ograniczone poniższymi warunkami:

- pozostanie w spółce przez okres trzech lat począwszy od daty sformalizowania programu, z wyjątkiem określonych sytuacji nadzwyczajnych,
- osiągnięcie we wspomnianym okresie określonych wskaźników dotyczących przepływów z działalności oraz relacji między wynikiem operacyjnym brutto i aktywami produkcyjnymi netto,
- poziom wskaźników wymagany do otrzymania całkowitej lub proporcjonalnej liczby akcji ustalany jest corocznie.

Łączna wartość godziwa usług ujęta w pozostałych kapitałach rezerwowych na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiła 7 351 tysięcy złotych, a na dzień 31 grudnia 2014 roku 6 713 tysięcy złotych. Łączna wartość godziwa usług ujęta w zobowiązaniach na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiła 2 339 tysięcy złotych, a dzień 31 grudnia 2014 roku 852 tysiące złotych.

Na podstawie umowy zawartej z Grupą Ferrovial w 2014 roku, Budimex SA zobowiązał się pokrywać koszty programu w odniesieniu do transzy instrumentów przyznanych w roku 2014 i latach kolejnych. Tym samym wartość godziwa usług świadczonych przez pracowników, związana z instrumentami przyznanymi w roku 2015 i 2014 została zaklasyfikowana jako zobowiązania (drugostronnie jako koszt).

Szczegóły dotyczące przyznania akcji od początku istnienia programu przedstawia poniższa tabela:

	Ilość początkowo przyznanych akcji	Dzień przyznania	Wartość godziwa 1 akcji na dzień przyznania (zł)	Osiągnięcie określonych wyników finansowych	Stopa przyjęta do dyskonta	Koszt przyznanych akcji*
2015	40 343	15-02-2015	76,93	100%	5%	2 125
2014	50 200	11-02-2014	59,94	100%	5%	2 195
2013	48 464	15-02-2013	51,84	100%	5%	2 665
2012	55 650****	12-02-2012	38,84	100%	5%	1 422
2011	50 900***	28-02-2011	33,98	100%	5%	1 027
2010	41 800**	31-03-2010	24,47	100%	5%	256
Razem	287 357	-	-	-	-	9 690

* koszt za poszczególne lata obrotowe został obliczony w następujący sposób:

- rok 2010 - 9/36 kosztu akcji przyznanych w 2010 roku,
- rok 2011 - 12/36 kosztu akcji przyznanych w 2010 roku oraz 10/36 kosztu akcji przyznanych w 2011 roku,
- rok 2012 - 12/36 kosztu akcji przyznanych w 2010 roku, 12/36 kosztu akcji przyznanych w 2011 roku oraz 10/36 kosztu akcji przyznanych w 2012 roku,
- rok 2013 - 3/36 kosztu akcji przyznanych w 2010 roku, 12/36 kosztu akcji przyznanych w 2011 roku, 12/36 kosztu akcji przyznanych w 2012 roku oraz 10/36 kosztu akcji przyznanych w 2013 roku,
- rok 2014 - 2/36 kosztu akcji przyznanych w 2011 roku, 12/36 kosztu akcji przyznanych w 2012 roku, 12/36 kosztu akcji przyznanych w 2013 roku oraz 10/36 kosztu akcji przyznanych w 2014 roku,
- rok 2015 - 2/36 kosztu akcji przyznanych w 2012 roku, 12/36 kosztu akcji przyznanych w 2013 roku, 12/36 kosztu akcji przyznanych w 2014 roku oraz 10/36 kosztu akcji przyznanych w 2015 roku.

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

**W marcu 2013 roku upłynął trzyletni okres nabywania uprawnień do akcji przyznanych w 2010 roku. W wyniku spełnienia warunków programu nastąpiło formalne przekazanie 59 800 akcji Ferrovial SA uprawnionym pracownikom z tej transzy. Ilość faktycznie przekazanych akcji różni się od ilości przyznanej pierwotnie ze względu na późniejsze korekty.

*** W marcu 2014 roku upłynął trzyletni okres nabywania uprawnień do akcji przyznanych w 2011 roku. W wyniku spełnienia warunków programu nastąpiło formalne przekazanie 59 800 akcji Ferrovial SA uprawnionym pracownikom z tej transzy. Ilość faktycznie przekazanych akcji różni się od ilości przyznanej pierwotnie ze względu na późniejsze korekty.

**** W marcu 2015 roku upłynął trzyletni okres nabywania uprawnień do akcji przyznanych w 2012 roku. W wyniku spełnienia warunków programu nastąpiło formalne przekazanie 49 650 akcji Ferrovial SA uprawnionym pracownikom z tej transzy. Ilość faktycznie przekazanych akcji różni się od ilości przyznanej pierwotnie ze względu na późniejsze korekty.

39. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Spółka nie zawierała transakcji ze stronami powiązаныmi na warunkach innych niż rynkowe.

Transakcje z podmiotami powiązаныmi zawarte w 2015 i 2014 roku oraz wysokość nierozliczonych sald należności i zobowiązań z tymi podmiotami na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku zostały zaprezentowane poniżej.

	Należności		Zobowiązania	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Podmiot dominujący oraz spółki z nim powiązane (Grupa Ferrovial)	22 111	23 989	100 925	99 649
Podmioty zależne	62 763	58 467	19 013	8 090
Podmioty stowarzyszone	210	730	118	98
Podmioty współkontrolowane	1 197	959	833	727
Inne spółki powiązane*	3	34	-	8 128
Ogółem	86 284	84 179	120 889	116 692

	Pożyczki udzielone		Pożyczki otrzymane	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Podmiot dominujący oraz spółki z nim powiązane (Grupa Ferrovial)	-	-	8 760	8 670
Podmioty zależne	6 270	20 623	-	-
Podmioty stowarzyszone	1 549	18 988	-	-
Ogółem	7 819	39 611	8 760	8 670

	Przychody ze sprzedaży produktów i usług oraz pozostałe przychody operacyjne		Zakup produktów i usług	
	2015	2014	2015	2014
Podmiot dominujący oraz spółki z nim powiązane (Grupa Ferrovial)	71 554	20 757	103 674	32 216
Podmioty zależne	462 486	420 790	39 517	48 821
Podmioty współkontrolowane	320	1 247	106	-
Spółki stowarzyszone	603	834	305	207
Inne spółki powiązane*	4	158	3	720
Ogółem transakcje z podmiotami powiązаныmi	534 967	443 786	143 605	81 964

	Przychody finansowe		Koszty finansowe	
	2015	2014	2015	2014
Podmiot dominujący oraz spółki z nim powiązane (Grupa Ferrovial)	-	-	90	104
Podmioty zależne	12 423	272	-	-
Podmioty współkontrolowane	-	-	-	-
Spółki stowarzyszone	1 849	817	-	-
Ogółem transakcje z podmiotami powiązаныmi	14 272	1 089	90	104

*) Inne spółki powiązane uwzględniają również podmioty, na które znacząco wpływa lub posiada w nich znaczącą ilość głosów członek kluczowego personelu kierowniczego Spółki albo jego bliski członek rodziny.

Transakcje z podmiotami powiązаныmi zawierane były na warunkach rynkowych.

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

W powyższej tabeli w pozycji „Podmiot dominujący oraz spółki z nim powiązane (Grupa Ferrovial)” zostały zaprezentowane dane liczbowe dotyczące transakcji z Ferrovial Agroman (spółką, będącą 100% właścicielem Jednostki Dominującej wobec Budimex SA – Valivala Holdings BV), w tym również z Ferrovial Agroman SA Oddział w Polsce oraz innymi spółkami z Grupy Ferrovial: Cintra Infraestructuras SA, Tecpresa SA, Cadagua SA oraz Cadagua SA Oddział w Polsce.

W roku 2010 Budimex SA zawarł z Ferrovial Agroman SA dwie umowy, na mocy których Ferrovial świadczy usługi na rzecz Spółki w zakresie utrzymania i rozwoju systemów informatycznych oraz oddelegowania personelu. W związku z realizacją tych umów w roku 2015 Budimex SA poniósł koszty w wysokości odpowiednio 2 236 tysięcy złotych oraz 5 416 tysięcy złotych, natomiast w roku 2014 w wysokości odpowiednio 4 089 tysięcy złotych oraz 6 719 tysięcy złotych.

W dniu 29 października 2012 roku Budimex SA zawarł z Ferrovial Agroman SA umowę warunkową na wsparcie w zakresie know – how operacyjnego, racjonalizacji procesów i procedur w kluczowych obszarach działalności budowlanej, inwestycyjnej i zarządczej. Wynagrodzenie z tytułu umowy zostało ustalone jako 0,5% wartości rocznych przychodów ze sprzedaży Grupy Budimex pomniejszonych o przychody ze sprzedaży spółki Budimex Nieruchomości Sp. z o.o., przy czym do czasu potwierdzenia prawidłowości wyceny ceny transakcyjnej przez władze fiskalne Polski i Hiszpanii, Budimex SA będzie uiszczal na rzecz Ferrovial Agroman SA opłatę pomniejszoną o 25%. Umowa obejmuje okres od dnia 1 stycznia 2012 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku. W związku z realizacją tych umów Budimex SA poniósł w roku 2015 koszty w wysokości 24 140 tysięcy złotych natomiast w roku 2014 koszty w łącznej wysokości 23 514 tysięcy złotych.

39.1 Transakcje z podmiotami powiązаныmi dotyczące przeniesienia praw i zobowiązań

W dniu 14 kwietnia 2015 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Budimex PPP SA (spółka zależna Budimex SA) podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki o kwotę 150 tysięcy złotych, tj. z kwoty 780 tysięcy złotych do kwoty 930 tysięcy złotych poprzez emisję 150 akcji o wartości nominalnej 1 tysiąc złotych, które w całości zostały objęte przez Budimex SA. Podwyższenie kapitału zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 10 czerwca 2015 roku.

W dniu 29 kwietnia 2015 roku została podpisana umowa spółki Budimex SA Energetyka 1 Sp.j. Budimex SA posiada 50% udziałów w tej spółce, a Budimex Budownictwo Sp. z o.o. pozostałe 50%. Spółka została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 14 maja 2015 roku.

W dniu 29 kwietnia 2015 roku została podpisana umowa spółki Budimex SA Energetyka 2 Sp.j. Budimex SA posiada 50% udziałów w tej spółce, a Budimex A Sp. z o.o. pozostałe 50%. Spółka została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 14 maja 2015 roku.

W dniu 31 lipca 2015 roku podjęto uchwałę o ostatecznej likwidacji spółki Budimex B Sp. z o.o. Spółka została wykreślona z Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 17 listopada 2015 roku.

W dniu 18 listopada 2015 roku Budimex SA zawarł z Budimex Budownictwo Sp. z o.o. umowę nabycia 2 252 500 akcji spółki Elektromontaż-Poznań SA, stanowiących 41,65% kapitału zakładowego za cenę 15 487 tysięcy złotych. W wyniku zawartej transakcji Budimex SA posiada obecnie 92,31% kapitału zakładowego tej spółki.

W dniu 30 listopada 2015 roku przekształcono spółkę Budimex G Sp. z o.o. w spółkę Budimex SA Energetyka 3 Sp.j. Budimex SA posiada 50% udziałów w tej spółce, a Budimex PPP SA (spółka zależna) pozostałe 50%. Przekształcenie zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 21 grudnia 2015 roku.

W dniu 18 grudnia 2015 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki FBSerwis SA (spółka stowarzyszona Budimex SA) podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki o kwotę 68 000 tysięcy złotych, tj. z kwoty 20 000 tysięcy złotych do kwoty 88 000 tysięcy złotych. Wszystkie nowe akcje zostały nabyte przez dotychczasowych akcjonariuszy, tj. Ferrovial Servicios S.A. – 69 360 akcji o wartości nominalnej 500 zł za akcję za kwotę 43 350 tysięcy złotych i Budimex SA – 66 640 akcji o wartości nominalnej 500 zł za akcję za kwotę 41 650 tysięcy złotych. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego podwyższenie kapitału nie zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym.

W dniu 18 grudnia 2015 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Budimex PPP SA (spółka zależna Budimex SA) podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki o kwotę 360 tysięcy złotych, tj. z kwoty 930 tysięcy złotych do kwoty 1 290 tysięcy złotych poprzez emisję 360 akcji o wartości nominalnej 1 tysiąc złotych, które w całości zostały objęte przez Budimex SA. Podwyższenie kapitału zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 16 lutego 2016 roku.

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

W dniu 22 grudnia 2015 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Budimex Autostrada SA (spółka zależna Budimex SA) podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki o kwotę 240 tysięcy złotych, tj. z kwoty 440 tysięcy złotych do kwoty 680 tysięcy złotych poprzez emisję 240 akcji o wartości nominalnej 1 tysiąc złotych, które w całości zostały objęte przez Budimex SA. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego podwyższenie kapitału nie zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym.

W dniu 22 grudnia 2015 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Budimex Most Wschodni SA (spółka zależna Budimex SA) podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki o kwotę 120 tysięcy złotych, tj. z kwoty 220 tysięcy złotych do kwoty 340 tysięcy złotych poprzez emisję 120 akcji o wartości nominalnej 1 tysiąc złotych, które w całości zostały objęte przez Budimex SA. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego podwyższenie kapitału nie zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym.

40. Wynagrodzenie kluczowych członków kadry kierowniczej

Zarząd

Łączna wartość wynagrodzeń, premii i nagród członków Zarządu Budimeksu SA w 2015 roku wyniosła 8 641 tysięcy złotych (w tym 2 888 tysięcy złotych stanowiły premie za zrealizowane zadania z roku 2014), z czego kwota 7 345 tysięcy złotych obciążała koszty Budimeksu SA. Pozostała kwota wynagrodzeń obciążała koszty spółek zależnych.

W 2014 roku łączna wartość wynagrodzeń, premii i nagród członków Zarządu Budimeksu SA wyniosła 8 014 tysięcy złotych (w tym 2 443 tysiące złotych stanowiły premie za zrealizowane zadania z roku 2013), z czego kwota 6 829 tysięcy złotych obciążała koszty Budimeksu SA. Pozostała kwota wynagrodzeń obciążała koszty spółek zależnych.

Wynagrodzenia Członków Zarządu w roku 2015 kształtowały się następująco:

Dariusz Blocher	2 122 tysiące złotych
Fernando Pascual Larragoiti	1 872 tysiące złotych
Henryk Urbański	1 296 tysięcy złotych
Marcin Węglowski	1 152 tysiące złotych
Jacek Daniewski	1 151 tysięcy złotych
Andrzej Artur Czynczyk	1 020 tysięcy złotych*
Cezary Mączka	28 tysięcy złotych (od dnia 16 grudnia do 31 grudnia 2015 roku)

**w tym 82 tysiące złotych jako wynagrodzenie związane z zakazem konkurencji do końca 2015 roku oraz wypłaty ekwiwalentów urlopowych*

Dodatkowo, oprócz kwot zaprezentowanych powyżej, w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2015 roku oszacowane koszty płatności w formie akcji w związku z programami motywacyjnymi Ferrovial SA dotyczące Zarządu Spółki wyniosły 1 368 tysięcy złotych (z czego kwota 1 118 tysięcy złotych obciążała koszty Budimeksu SA; pozostała kwota wynagrodzeń obciążała koszty spółek zależnych) i kształtowały się następująco:

Dariusz Blocher	613 tysięcy złotych
Fernando Pascual Larragoiti	138 tysięcy złotych
Henryk Urbański	250 tysięcy złotych
Marcin Węglowski	178 tysięcy złotych
Jacek Daniewski	178 tysięcy złotych
Andrzej Artur Czynczyk	8 tysięcy złotych (od dnia 1 stycznia do dnia 17 września 2015 roku)
Cezary Mączka	3 tysiące złotych (od dnia 16 grudnia do dnia 31 grudnia 2015 roku)

Powyższe koszty składają się z: 2/36 kosztu akcji przyznanych w 2012 roku, 12/36 kosztu akcji przyznanych w 2013 roku, 12/36 kosztu akcji przyznanych w 2014 roku oraz 10/36 kosztu akcji przyznanych w 2015 roku.

W marcu 2015 roku upłynął trzyletni okres nabywania uprawnień do akcji przyznanych w 2012 roku. W wyniku spełnienia warunków programu nastąpiło formalne przekazanie akcji Ferrovial SA. Ilość akcji faktycznie przyznanych członkom Zarządu Spółki kształtowała się następująco:

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Dariusz Blocher	11 450 akcji
Henryk Urbański	5 750 akcji
Marcin Węglowski	3 750 akcji
Jacek Daniewski	3 750 akcji
Andrzej Artur Czynczyk	3 750 akcji

Wartość rynkowa akcji Ferrovia SA w dniu faktycznego przekazania wynosiła 79,02 złotych.

Prokurenci

Łączna wartość wynagrodzeń wypłaconych prokurentom Budimeksu SA w 2015 roku wyniosła 3 858 tysięcy złotych, natomiast w 2014 roku 1 243 tysiące złotych.

Indywidualne wynagrodzenia prokurentów w roku 2015 kształtują się następująco:

Artur Popko	1 733 tysiące złotych
Radosław Górski	1 135 tysięcy złotych
Andrzej Gołowski	990 tysięcy złotych (od dnia 1 stycznia do 31 października 2015 roku)

Dodatkowo, oprócz kwot zaprezentowanych powyżej, w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2015 roku oszacowane koszty płatności w formie akcji w związku z programami motywacyjnymi Ferrovia SA dotyczące prokurentów Spółki wynosiły 334 tysiące złotych i kształtowały się następująco:

Artur Popko	171 tysiące złotych
Radosław Górski	157 tysięcy złotych
Andrzej Gołowski	6 tysięcy złotych (od dnia 1 stycznia do 31 października 2015 roku)

W marcu 2015 roku upłynął trzyletni okres nabywania uprawnień do akcji przyznanych w 2012 roku. W wyniku spełnienia warunków programu nastąpiło formalne przekazanie akcji Ferrovia SA. Ilość akcji faktycznie przyznanych prokurentom Spółki kształtowała się następująco:

Artur Popko	3 500 akcji
Radosław Górski	2 900 akcji
Andrzej Gołowski	2 900 akcji

Wartość rynkowa akcji Ferrovia SA w dniu faktycznego przekazania wynosiła 79,02 złotych.

Rada Nadzorcza

Łączna wartość wynagrodzeń wypłaconych w 2015 roku członkom Rady Nadzorczej wyniosła 1 122 tysiące złotych (967 tysięcy złotych w 2014 roku).

Wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej Budimeksu SA w roku 2015 wynosiły:

Marek Michałowski	180 tysięcy złotych
Igor Chalupec	121 tysięcy złotych
Javier Galindo Hernandez	118 tysięcy złotych
Jose Carlos Garrido-Lestache Rodriguez	111 tysięcy złotych
Marzenna Anna Weresa	144 tysiące złotych
Piotr Kamiński	118 tysięcy złotych
Alejandro de la Joya Ruiz de Velasco	122 tysiące złotych
Janusz Dedo	104 tysiące złotych
Ignacio Clopes Estela	104 tysiące złotych

41. Zaliczki, kredyty, pożyczki, gwarancje, poręczenia udzielone osobom zarządzającym i nadzorującym

Członkowie Zarządu, członkowie Rady Nadzorczej Spółki oraz ich współmałżonkowie, krewni i powinowaci do drugiego stopnia, przysposobieni lub przysposabiający oraz inne osoby, z którymi są one powiązane osobiście na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 nie posiadali niespłaconych pożyczek, kredytów ani gwarancji udzielonych przez Budimex SA oraz jednostki od niego zależne, współzależne i z nim stowarzyszone, jak również nie byli stronami innych umów zobowiązujących do świadczeń na rzecz Budimex SA, jednostek od niego zależnych, współzależnych i z nim stowarzyszonych.

42. Poniesione i planowane nakłady inwestycyjne

Nakłady inwestycyjne poniesione w 2015 roku wyniosły 85 060 tysięcy złotych, w tym 26 853 tysięcy złotych na nabycie niefinansowych aktywów trwałych. W 2014 roku wyniosły 30 771 tysięcy złotych, w tym 20 971 tysięcy złotych na nabycie niefinansowych aktywów trwałych. W obu okresach nakłady nie dotyczyły inwestycji związanych z ochroną środowiska.

W roku 2015 Spółka przewiduje poniesienie nakładów inwestycyjnych w wysokości około 63 000 tysięcy złotych, w całości na niefinansowe aktywa trwałe. Spółka nie planuje poniesienia nakładów na ochronę środowiska naturalnego.

43. Zobowiązania inwestycyjne (pozabilansowe)

Na dzień 31 grudnia 2015 i na dzień 31 grudnia 2014 roku nie wystąpiły umowne zobowiązania inwestycyjne.

44. Przyszłe zobowiązania z tytułu umów najmu, dzierżawy oraz leasingu operacyjnego

Zobowiązania z tytułu umów najmu, dzierżawy oraz leasingu operacyjnego dotyczą głównie umów, których przedmiotem jest dzierżawa samochodów oraz wynajem pomieszczeń biurowych.

Łączne kwoty przyszłych minimalnych opłat leasingowych z tytułu niepodlegających rozwiązaniu (nieodwołalnych) umów leasingu operacyjnego wynoszą:

	31.12.2015	31.12.2014
– do 1 roku	28 650	16 493
– od 1 do 5 lat	40 314	32 025
– powyżej 5 lat	196	-
Ogółem	69 160	48 518

	2015	2014
Kwoty opłat leasingowych ujęte w kosztach	31 708	25 549

Ponadto, Spółka wykorzystuje grunty, które otrzymała na podstawie decyzji administracyjnej do wieczystego użytkowania. Szacowane przyszłe opłaty z tytułu wieczystego użytkowania gruntów będą wynosiły:

	31.12.2015	31.12.2014
– do 1 roku	63	154
– od 1 do 5 lat	252	616
– powyżej 5 lat	4 352	10 625
Ogółem	4 667	11 395

	2015	2014
Kwoty opłat za wieczyste użytkowanie ujęte w kosztach	82	151

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

45. Instrumenty finansowe

Poniższe tabele przedstawiają wartości bilansowe wszystkich instrumentów finansowych Spółki, w podziale na poszczególne klasy i kategorie aktywów i zobowiązań.

Stan na 31.12.2015

Klasy instrumentów finansowych	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Ogółem
Pożyczki udzielone	-	-	7 819	-	-	7 819
Inwestycje w pozostałych podmiotach	6 597	-	-	-	-	6 597
Kaucje z tytułu umów o budowę	-	-	61 053	-	(354 826)	(293 773)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności*	-	-	323 656	-	-	323 656
Kwoty należne od odbiorców z tytułu umów o budowę	-	-	155 241	-	-	155 241
Pochodne instrumenty finansowe	-	1 180	-	(741)	-	439
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	1 983 136	-	-	-	1 983 136
Kredyty, pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania	-	-	-	-	(29 933)	(29 933)
Kwoty należne odbiorcom z tytułu umów o budowę	-	-	-	-	(1 229 015)	(1 229 015)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe**	-	-	-	-	(941 742)	(941 742)
Ogółem	6 597	1 984 316	547 769	(741)	(2 555 516)	(17 575)

Stan na 31.12.2014

Klasy instrumentów finansowych	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Ogółem
Pożyczki udzielone	-	-	39 611	-	-	39 611
Inwestycje w pozostałych podmiotach	6 417	-	-	-	-	6 417
Kaucje z tytułu umów o budowę	-	-	55 660	-	(356 808)	(301 148)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności*	-	-	374 703	-	-	374 703
Kwoty należne od odbiorców z tytułu umów o budowę	-	-	165 648	-	-	165 648
Pochodne instrumenty finansowe	-	785	-	(2 995)	-	(2 210)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	1 403 970	-	-	-	1 403 970
Kredyty, pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania	-	-	-	-	(32 714)	(32 714)
Kwoty należne odbiorcom z tytułu umów o budowę	-	-	-	-	(910 183)	(910 183)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe**	-	-	-	-	(924 327)	(924 327)
Ogółem	6 417	1 404 755	635 622	(2 995)	(2 224 032)	(180 233)

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

*) z wyłączeniem należności z tytułu zaliczek i rozliczeń międzyokresowych,

**) kwota obejmuje zobowiązania z tytułu dostaw i usług, kosztów niezafakturowanych, wynagrodzeń, rozliczenia konsorcjów, rozliczeń międzyokresowych kosztów z tytułu premii i niewykorzystanych urlopów.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży obejmują wyłącznie akcje i udziały w spółkach.

Wartość bilansowa aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2014 roku była równa cenie nabycia tych aktywów. Wartość godziwa tych aktywów nie jest możliwa do ustalenia z uwagi na fakt, iż nie istnieje dla nich aktywny rynek.

W ciągu najbliższych 12 miesięcy Spółka nie zamierza zbyć aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Za okres od 1.01.2015 do 31.12.2015

	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Ogółem
Przychody /(koszty) z tytułu odsetek	-	21 865	4 113	-	2 250	28 228
Zyski /(straty) z tytułu różnic kursowych	-	(39)	258	-	32	251
Rozwiązanie / (utworzenie) odpisów aktualizujących	-	-	5 524	-	-	5 524
Dywidendy otrzymane	11 361	-	-	-	-	11 361
Zyski /(straty) z tytułu wyceny	-	(666)	37	2 243	4 279	5 893
Zyski /(straty) ze zbycia /realizacji instrumentów finansowych	-	100	-	637	-	737
Ogółem	11 361	21 260	9 932	2 880	6 561	51 994

Za okres od 1.01.2014 do 31.12.2014

	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Ogółem
Przychody /(koszty) z tytułu odsetek	-	17 509	4 769	-	1 613	23 891
Zyski /(straty) z tytułu różnic kursowych	-	275	(152)	-	(480)	(357)
Rozwiązanie / (utworzenie) odpisów aktualizujących	-	-	(738)	-	-	(738)
Dywidendy otrzymane	25	-	-	-	-	25
Zyski /(straty) z tytułu wyceny	-	430	1 204	(2 555)	(7 216)	(8 137)
Zyski /(straty) ze zbycia /realizacji instrumentów finansowych	-	141	-	(768)	-	(627)
Ogółem	25	18 355	5 083	(3 323)	(6 083)	14 057

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej

Poniższe tabele przedstawiają analizę aktywów oraz zobowiązań finansowych Spółki, które po początkowym ujęciu wyceniane są w wartości godziwej, pogrupowanych w Poziomy 1-3 w zależności od stopnia obserwowalności danych źródłowych wykorzystywanych do wyceny wartości godziwej.

	31.12.2015			
	Pomiar wartości godziwej			
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Pochodne instrumenty finansowe	-	1 180	-	1 180
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	1 983 136	-	1 983 136
Razem aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	1 984 316	-	1 984 316
Pochodne instrumenty finansowe	-	741	-	741
Razem zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	741	-	741

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2015 roku nie wystąpiły przesunięcia pomiędzy Poziomem 1 i Poziomem 2 hierarchii pomiaru wartości godziwej oraz nie nastąpiły przesunięcia z/do Poziomu 3 (nota 4.12).

	31.12.2014			
	Pomiar wartości godziwej			
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Pochodne instrumenty finansowe	-	785	-	785
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	1 403 970	-	1 403 970
Razem aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	1 404 755	-	1 404 755
Pochodne instrumenty finansowe	-	2 995	-	2 995
Razem zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	2 995	-	2 995

46. Postępowania sądowe niezakończone na dzień 31 grudnia 2015 roku

Łączna wartość toczących się postępowań dotyczących zobowiązań Budimeksu SA według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiła 292 791 tysięcy złotych. Toczące się postępowania związane są z działalnością operacyjną Spółki.

Największa sprawa sądowa pod względem wartości przedmiotu sporu toczy się przed Sądem Arbitrażowym przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie, w której stronami są Konsorcjanci Ferrovial Agroman SA – Budimex SA – Estudio Lamela LS (Konsorcjum FBL) oraz Przedsiębiorstwo Państwowe „Porty Lotnicze” (PPL). Spór jest następstwem złożenia przez PPL oświadczenia o odstąpieniu od Kontraktu na Rozbudowę Międzynarodowego Portu Lotniczego Warszawa - Okęcie – Budowa Terminala 2.

Początkowo postępowanie sądowe dotyczyło wyłącznie powództwa wniesionego w dniu 24 stycznia 2008 roku przez Konsorcjum FBL, w związku z bezpodstawnie zrealizowanymi przez PPL gwarancjami bankowymi udzielonymi jako zabezpieczenie dobrego wykonania umowy, na łączną kwotę 54 382 tysiące złotych. Sprawa ta została ostatecznie rozstrzygnięta wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 23 sierpnia 2012 roku. Łączna wartość zasądzonego roszczenia oraz wartość odsetek ustawowych od nieterminowych płatności wyniosła 87 920 tysięcy złotych (przypadająca na Spółkę kwota to 35 168 tysięcy złotych, z czego kwota 21 612 tysięcy złotych stanowiła zwrot gwarancji dobrego wykonania). Kwota ta została przekazana przez komornika sądowego na wskazany rachunek bankowy Spółkę w dniu 28 września 2012 roku. Po oddaleniu przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej wniesionej przez PPL, przeprowadzona egzekucja stała się ostateczna i PPL nie może już domagać się od Konsorcjum FBL zwrotu kwot zasądzonych wyrokiem częściowym.

W toku sprawy przed Sądem Arbitrażowym PPL wniósł powództwo wzajemne na kwotę 135 719 tysięcy złotych, obejmującą naprawienie szkody, w tym utracone korzyści, zwrot bezpodstawnego wzbogacenia oraz karę umowną. W dniach 31 lipca i 26 października 2009 roku PPL wniósł do Sądu Arbitrażowego kolejne pisma procesowe zawierające rozszerzenie powództwa wzajemnego, zmieniające kwotę pierwotnego powództwa wzajemnego ze 135 719 tysięcy złotych do kwoty 280 894 tysiące złotych. W toku dalszych działań procesowych w sierpniu 2012 roku roszczenie PPL zostało zwiększone do kwoty 298 892 tysiące złotych. Zgodnie z wysokością udziałów określoną w umowie konsorcjalnej ryzyko przypadające na Spółkę nie przekracza łącznej kwoty 119 556 tysięcy złotych.

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

W ocenie Spółki wszystkie zawarte w pozwie wzajemnym roszczenia PPL są bezpodstawne, w związku z czym w dniu 21 października 2008 roku Konsorcjum FBL złożyło odpowiedź na pozew wzajemny, która zawierała wniosek o oddalenie powództwa w całości, a tym samym twierdzenia o bezpodstawności roszczeń PPL. Do chwili obecnej odbyło się kilkanaście rozpraw, w trakcie których byli słuchani świadkowie powoda i powoda wzajemnego na okoliczności zawarte w pozwie wzajemnym PPL. Ostatnim pozostałym do rozpoznania wnioskiem dowodowym w odniesieniu do tej części sporu jest dowód z opinii biegłego. Jednak dowód ten będzie można przeprowadzić dopiero wówczas, kiedy Sąd zakończy postępowanie dowodowe w sprawie roszczeń powoda. Ustalenia opinii biegłego dotyczącej roszczeń Konsorcjum FBL będą bowiem rzutować na zakres roszczeń PPL, a w konsekwencji na zakres przeprowadzenia dowodu na ich poparcie.

Niezależnie od powództwa wzajemnego PPL i zgodnie z wcześniejszymi zapowiedziami w dniu 27 lutego 2009 roku Konsorcjum FBL złożyło pismo procesowe zawierające rozszerzenie powództwa głównego o kwotę 216 458 tysięcy złotych, obejmującą: zapłatę za roboty wykonane, a niezapłacone przez inwestora, zapłatę za roboty dodatkowe, zwrot kwot zatrzymanych oraz odsetki za zwłokę. Zgodnie z umową konsorcjalną udział Spółki w tym roszczeniu wynosi 86 583 tysiące złotych.

W dniu 27 maja 2010 roku Sąd Arbitrażowy wydał postanowienie, którym dopuścił dowód z opinii biegłego odnośnie oceny zasadności roszczeń PPL (z pominięciem na tym etapie wysokości dochodzonych kwot). Biegły wybrany przez Sąd Arbitrażowy - Grupa BS Consulting rozpoczął prace pod koniec 2010 roku. W trakcie prowadzenia przez biegłego prac odbyło się kilka spotkań pełnomocników stron z biegłym, a także przeprowadzona została w marcu 2011 roku z udziałem ww. eksperta wizja lokalna na obiektach lotniska. Efektem pracy biegłego była sporządzona przez niego opinia techniczna, którą pełnomocnicy stron otrzymali w dniu 29 lipca 2011 roku. Do sporządzonej opinii strony zgłosiły swoje komentarze, uwagi oraz pytania szczegółowe, po uwzględnieniu których biegły sporządził na koniec marca 2012 roku końcową opinię uzupełniającą. Wynikająca z opinii ocena była dla Konsorcjum FBL korzystna, gdyż potwierdzała m.in. to, że Konsorcjum FBL przysługiwało prawo przedłużenia czasu na ukończenie robót.

W związku z zakończeniem przez biegłego prac nad ekspertyzą oceniającą zasadność roszczeń PPL, sąd zobowiązał obie strony do ostatecznego obliczenia i wskazania wysokości swoich roszczeń, przy uwzględnieniu stanowiska biegłego wyrażonego w opinii. W efekcie PPL dokonano wspomnianego rozszerzenia powództwa do kwoty 298 892 tysiące złotych, natomiast wartość roszczenia Konsorcjum FBL pozostała bez zmian.

W oparciu o postanowienie Sądu Arbitrażowego z dnia 28 stycznia 2013 roku i przeprowadzoną w lipcu 2013 roku wizję lokalną biegły - Grupa BS Consulting miał do końca października 2013 roku opracować opinię na temat oceny wysokości roszczeń przedstawionych przez Konsorcjum FBL w rozszerzeniu powództwa. Z uwagi na fakt, iż biegły nie przygotował opinii w ustalonym terminie, Sąd Arbitrażowy na rozprawie w dniu 20 grudnia 2013 roku podjął decyzję o wyznaczeniu nowego biegłego. W 2015 roku ustalono ostateczny zakres opinii oraz skład nowego zespołu biegłych, który od początku września 2015 roku ma 5 miesięcy na przygotowanie opinii. Biorąc jednak pod uwagę zagadnienia dodatkowe, które wymagają wyjaśnienia, opinii tej należy się spodziewać na przełomie pierwszego i drugiego kwartału 2016 roku.

Zdaniem Zarządu ostateczny wyrok Sądu Arbitrażowego w zakresie roszczeń będzie dla Konsorcjum FBL korzystny.

W dniu 16 grudnia 2010 roku Tomasz Ryskalok i Rafał Ryskalok prowadzący działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej Cerrys s.c. z siedzibą w Wykrotach wnieśli pozew przeciwko Spółce o zapłatę kary umownej za zwłokę w usuwaniu wad ujawnionych w okresie gwarancji. Sprawa dotyczy Budowy Zakładu Betonów na podstawie umowy zawartej dnia 19 maja 2003 roku o wartości 4 189 tysięcy złotych. Wartość przedmiotu sporu wynosi 90 000 tysięcy złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 19 października 2006 roku do dnia zapłaty.

W ocenie Spółki roszczenie objęte przedmiotowym sporem jest oczywiście bezzasadne i brak jest podstaw do jego uwzględnienia zarówno pod względem formalnym, jak i merytorycznym (upływ terminu na dochodzenie przedmiotowych roszczeń, brak uwzględnienia limitu kar w wysokości 15% wartości kontraktu, nieistotny charakter usterek). Do chwili obecnej odbyło się kilkanaście rozpraw, w trakcie których słuchani byli świadkowie powoda i pozwanego. Sąd przesłuchał strony, a następnie - postanowieniem z dnia 19 grudnia 2013 roku - dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego, który ma ustalić zasadność i wysokość roszczenia. W czerwcu 2014 roku przeprowadzono wizję lokalną obiektu. W październiku 2014 roku sąd doręczył opinię biegłego z zakresu budownictwa. Sąd na wniosek Spółki zlecił sporządzenie opinii uzupełniającej, do której następnie strony zgłosiły zastrzeżenia. Mimo udzielenia przez biegłego ustnych wyjaśnień podczas rozprawy w listopadzie 2015 roku, złożono wniosek o kolejną już opinię uzupełniającą. Sąd zajmie w tej sprawie stanowisko podczas rozprawy w kwietniu 2016 roku.

Kolejna co do wartości sprawa dotyczy pozwu złożonego w dniu 5 marca 2008 roku przez Miejskie Wodociągi i Kanalizację w Bydgoszczy Sp. z o.o. o zasądzenie solidarne od konsorcjum, w skład którego wchodziły spółki Budimex SA i Budimex Dromex SA, łącznej kwoty 25 252 tysiące złotych. Roszczenie dotyczy kosztów wykonawstwa zastępczego poniesionych przez zamawiającego w związku z odstąpieniem przez konsorcjum od umowy. Udział spółek w konsorcjum wynosił 90%, w związku z czym wartość roszczenia przypadająca na obecnie na Budimex SA wynosi 22 727 tysięcy złotych. Sąd zakończył przesłuchiwanie świadków obu stron, następnie przesłuchał obie strony, zaś w dniu 6 lutego 2014 roku dopuścił dowód z opinii biegłego (ds. budownictwa) na okoliczność m.in.: oceny jakości i wartości prac wykonanych przez stronę pozwaną, zakresu i kompletności prac pozostałych do wykonania oraz wartości prac poprawkowych. Została sporządzona opinia biegłego i w ocenie pozwanego jest dla niego korzystna. Ocenę tą potwierdzają działania powoda, który w świetle treści opinii wniosł o powołanie nowego biegłego. Sąd nie uwzględnił wniosku powoda w tym zakresie, zezwalając jedynie na przekazanie do protokołu ustnej uzupełniającej opinii biegłego, która to została złożona na rozprawie w dniu 21 kwietnia 2015 roku. Powód ponownie zawnioskował o wyznaczenie nowego biegłego, wniosek ten został odrzucony przez sąd na rozprawie w grudniu 2015 roku. Jednocześnie sąd dopuścił sporządzenie opinii uzupełniającej, która powinna zostać wykonana do końca pierwszego kwartału 2016 roku.

Na dzień sporządzenia raportu nie są znane wyniki końcowe pozostałych postępowań.

Łączna wartość toczących się postępowań dotyczących roszczeń Budimeksu SA według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 210 823 tysiące złotych. Postępowania dotyczą głównie odzyskania przeterminowanych należności od kontrahentów oraz dodatkowych roszczeń z tytułu wykonanych prac budowlanych. Oprócz opisanej powyżej sprawy z powództwa Konsorcjum FBL przeciwko PPL, wartość zadnej z pozostałych spraw dotyczących roszczeń nie przekracza 10% kapitału własnego Spółki. Na dzień sporządzenia raportu nie są znane ich wyniki końcowe.

47. Zdarzenia po dniu bilansowym

W dniu 20 stycznia 2016 roku Zgromadzenie Wspólników spółki Budimex A Sp. z o.o (spółka zależna Budimex SA) podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki o kwotę 50 tysięcy złotych, tj. z kwoty 175 tysięcy złotych do kwoty 225 tysięcy złotych poprzez utworzenie 1 000 udziałów o wartości nominalnej 500 złotych, które w całości zostały objęte przez Budimex SA. Podwyższenie zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 24 lutego 2016 roku.

W dniu 25 lutego 2016 roku w Krajowym Rejestrze Sądowym zarejestrowana została spółka Budimex Inwestycje „Grunwald” SA, Budimex SA posiada 100% udziałów w tej spółce.

W dniu 16 lutego 2016 roku w Krajowym Rejestrze Sądowym zarejestrowane zostało podwyższenie kapitału zakładowego w spółce Budimex PPP SA (podmiot zależny od Budimex SA), o którym mowa w nocie 15.

48. Zobowiązania i należności warunkowe

	31.12.2015	31.12.2014
1. Należności warunkowe	341 921	310 947
1.1. Od jednostek powiązanych	12 128	14 482
- otrzymane gwarancje i poręczenia	-	880
- otrzymane weksle jako zabezpieczenie	1 490	2 964
- inne należności warunkowe	10 638	10 638
1.2. Od pozostałych jednostek	328 443	296 465
- otrzymane gwarancje i poręczenia	327 738	295 422
- otrzymane weksle jako zabezpieczenie	705	1 043
1.3. Inne	1 350	-
- pozostałe należności warunkowe	1 350	-
2. Zobowiązania warunkowe	2 815 136	2 174 139
2.1. Na rzecz jednostek powiązanych	117 435	157 953
- udzielone gwarancje i poręczenia	117 435	157 953
2.2. Na rzecz pozostałych jednostek	2 564 147	1 880 706
- udzielone gwarancje i poręczenia	2 562 552	1 877 637
- wystawione weksle jako zabezpieczenie	1 595	3 069
2.3. Inne	133 554	135 480
- pozostałe zobowiązania warunkowe	133 554	135 480
Zobowiązania i należności warunkowe razem	(2 473 215)	(1 863 192)

Należności warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń obejmują wystawione przez banki lub inne podmioty na otrzymane gwarancje i poręczenia rzecz Spółki gwarancje stanowiące zabezpieczenie roszczeń Spółki w stosunku do kontrahentów z tytułu wykonywanych kontraktów budowlanych.

Zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń to przede wszystkim gwarancje wystawione przez banki na rzecz kontrahentów Spółki na zabezpieczenie ich roszczeń w stosunku do Spółki z tytułu wykonywanych kontraktów budowlanych. Bankom przysługuje roszczenie zwrotne z tego tytułu wobec Spółki. Gwarancje udzielane zleceniodawcom Spółki stanowią alternatywny, w odniesieniu do zatrzymywanych kaucji gwarancyjnych, sposób zabezpieczenia ewentualnych roszczeń zleceniodawców z tytułu realizacji kontraktów budowlanych. Jednocześnie ryzyko dotyczące napraw gwarancyjnych oszacowane przez Zarząd Spółki jako prawdopodobne zostało odpowiednio odzwierciedlone w rezerwie na naprawy gwarancyjne, co zostało opisane w notcie 5 sprawozdania.

Wystawione weksle własne stanowią zabezpieczenie spłaty zobowiązań wobec strategicznych dostawców Spółki, natomiast otrzymane weksle ujęte w należnościach warunkowych stanowią zabezpieczenie zapłaty należności przez inwestorów / odbiorców Spółki.

Pozostałe zobowiązania warunkowe obejmują między innymi dobrowolne poddanie się egzekucji, stanowiące zabezpieczenie płatności do kwoty 133 554 tysiące złotych, wymagalne w przypadku nienależytego wykonania obowiązków przez Spółkę, wynikających z umowy kupna udziałów spółki Przedsiębiorstwo Napraw Infrastruktury Sp. z o.o.

49. Zatrudnienie

Przeciętne zatrudnienie w Budimeksie SA w 2015 i 2014 roku przedstawiało się następująco:

Grupa zatrudnionych	31.12.2015	31.12.2014
Pracownicy umysłowi	2 596	2 197
Pracownicy fizyczni	1 657	1 540
Zatrudnienie razem	4 253	3 737

50. Istotne zdarzenia mające wpływ na sytuację finansową Spółki

W dniu 23 stycznia 2010 roku Zarząd Budimex SA powziął wiadomość, że nie ziszczył się warunek, od którego uzależniona była budowa i eksploatacja autostrady A1 Stryków - Pyrzowice w systemie koncesyjnym zgodnie z umową podpisaną w dniu 22 stycznia 2009 roku pomiędzy Autostradą Południe SA, a Skarbem Państwa. W konsekwencji powyższego nie weszła w życie II faza (dotycząca robót budowlanych) podpisanej w dniu 19 stycznia 2010 roku pomiędzy spółką Budimex SA Ferrovial Agroman SA Sp. J. (poprzednio Budimex Dromex SA Ferrovial Agroman SA Sp. J.), a Autostradą Południe SA umowy na zaprojektowanie i wybudowanie odcinka autostrady A1 Stryków - Pyrzowice. I faza obejmowała prace projektowe o wartości 180 000 tysięcy złotych, których rozpoczęcie nastąpiło w 2009 roku na podstawie umowy wstępnej zawartej pomiędzy Autostradą Południe SA, Budimeksem Dromeksem SA i Ferrovial Agroman SA w dniu 30 maja 2008 roku.

W marcu 2010 roku Zarząd Budimeksu SA powziął informację o braku akceptacji przez Ministerstwo Infrastruktury dokumentacji projektowej wykonywanej przez Spółkę Jawną na rzecz Autostrady Południe SA. W związku z tym faktem, istnieje ryzyko braku odzyskania przez tę spółkę (w której Budimex SA posiada 50% udziałów) pełnej kwoty kosztów realizowanego kontraktu od spółki Autostrada Południe SA, chyba że zostanie wykazane, iż brak płatności od Skarbu Państwa na rzecz Autostrady Południe SA nie wynika z wady dostarczonego przez Spółkę Jawną projektu lub też wady te są konsekwencją wymagań Autostrady Południe SA odmiennych od Skarbu Państwa jako inwestora. W dniu 21 grudnia 2011 roku Autostrada Południe SA wniosła do sądu pozew przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej, domagając się zapłaty kwoty 176 855 tysięcy złotych z tytułu wykonanych prac projektowych, których wykonawcą była Spółka Jawna. W roku 2012 i 2013 miało miejsce częściowe postępowanie dowodowe, słuchanie świadków, a także sporządzona została opinia biegłego sądowego. Autostrada Południe SA zgłosiła wniosek o przygotowanie opinii uzupełniającej, która została wykonana i przekazana stronom w październiku 2014 roku. Opinia wskazuje, że wszystkie etapy prac projektowych, za które powód domaga się zapłaty zostały wykonane, a tym samym, że uwagi poprzedniego biegłego były nieuzasadnione. Następnie w październiku 2015 roku sąd zaakceptował wniosek pozwanego o dopuszczenie przesłuchania kolejnego świadka, w efekcie czego wynikła konieczność sporządzenia dodatkowej opinii biegłego. Opinia dodatkowa powinna zostać sporządzona do końca I półrocza 2016 roku.

Przychody z tytułu realizowanych prac projektowych, rozpoznane w latach ubiegłych z uwzględnieniem przewidywanego ryzyka przez Spółkę Jawną, przypadające na Budimex SA wynosiły 72 505 tysięcy złotych. Spółka Jawna objęła odpisem aktualizującym wartość należności od spółki Autostrada Południe SA, z czego na Budimex SA przypadała kwota 39 850 tysięcy złotych oraz rozpoznała rezerwę stanowiącą zobowiązanie z tytułu odszkodowań dla Autostrady Południe SA, z czego na Budimex SA przypadała kwota 12 655 tysięcy złotych.

W nawiązaniu do postępowania sądowego opisanego w nocie 46 dotyczącego Kontraktu na Rozbudowę Międzynarodowego Portu Lotniczego Warszawa - Okęcie – Budowa Terminala 2, według najlepszych szacunków Zarządu na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego całkowita strata Spółki na kontrakcie (proporcjonalna do udziału Spółki w konsorcjum) z uwzględnieniem pozostałych kosztów/przychodów operacyjnych oraz kosztów/przychodów finansowych (w tym wyniku na transakcjach terminowych zawartych w celu zminimalizowania ryzyka kursowego) wynosiła 91 865 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2015 roku (na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosiła 94 885 tysięcy złotych). Strata Budimeksu SA na wykonaniu całości kontraktu liczona bez uwzględnienia wyniku na pozostałej działalności operacyjnej i finansowej wynosiła 134 090 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2015 roku (137 110 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2014 roku). Ze względu na toczące się postępowania sądowe oraz fakt, iż Konsorcjum nie zakończyło rozliczeń finansowych z Przedsiębiorstwem Państwowe Porty Lotnicze oraz swoimi podwykonawcami, ostateczny wynik z realizacji kontraktu może ulec zmianie.

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Dariusz Blocher	prezes Zarządu	Henryk Urbański	członek Zarządu
imię i nazwisko	stanowisko/funkcja	podpis	imię i nazwisko	stanowisko/funkcja	podpis
Fernando Luis Pascual Larragoiti	wiceprezes Zarządu	Marcin Węglowski	członek Zarządu
imię i nazwisko	stanowisko/funkcja	podpis	imię i nazwisko	stanowisko/funkcja	podpis
Jacek Daniewski	członek Zarządu	Grzegorz Fąfara	Główny Księgowy
imię i nazwisko	stanowisko/funkcja	podpis	imię i nazwisko	stanowisko/funkcja	podpis
Cezary Mączka	członek Zarządu	Warszawa, 10 marca 2016 roku		
imię i nazwisko	stanowisko/funkcja	podpis			